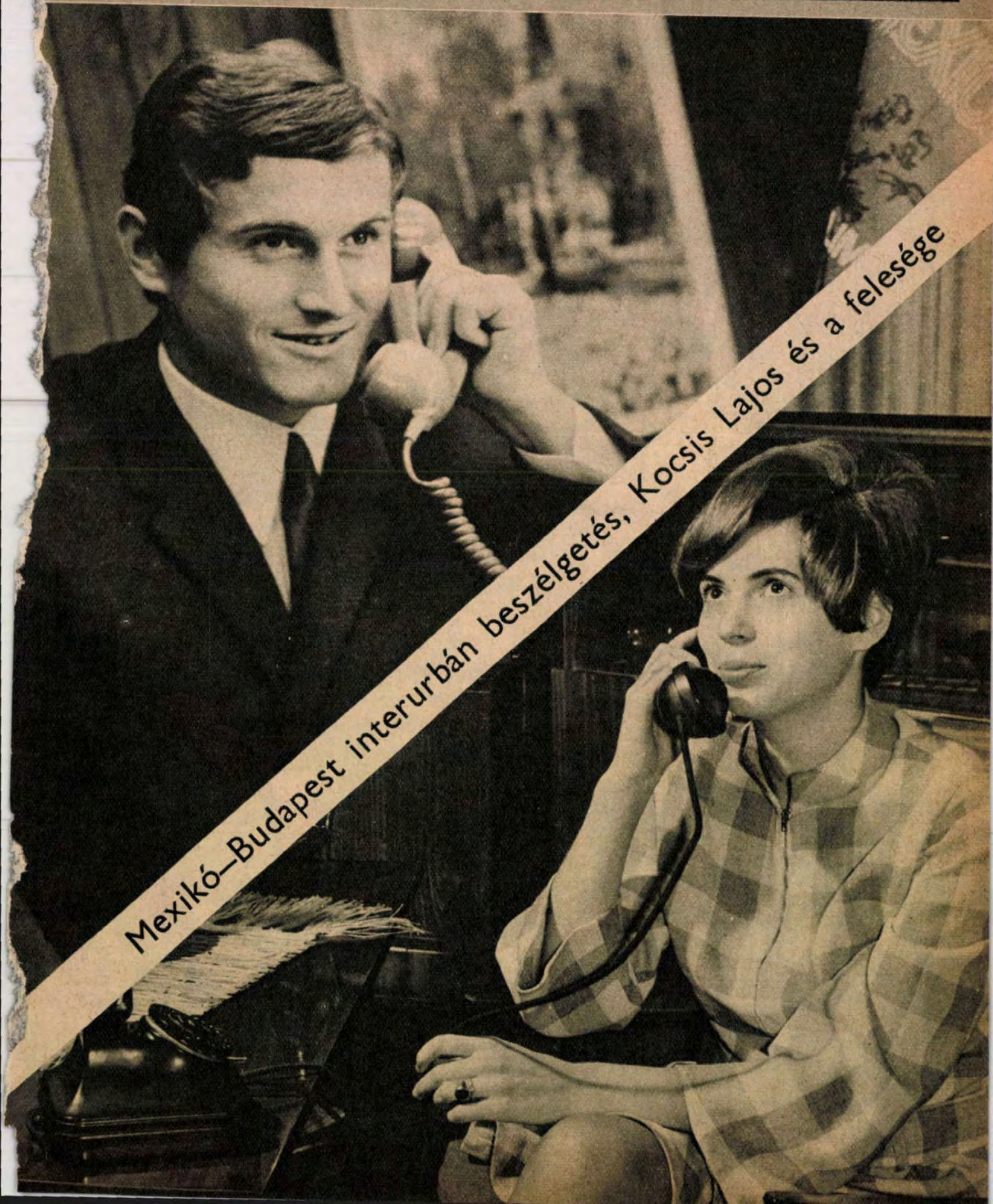
ÁRA: 4 FORINT
BUDAPEST, 1968. OKTÓBER
XIV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

LABDARÚGÁS

Mexikó–Budapest interurbán beszélgetés, Kocsis Lajos és a felesége

MTK—Salgótarján 4:2. Horváth megszerzi a labdát Szuromi elől. (MTI Foto, Kovács Gyula felv.)

Játék vagy harc

Azt hiszem, úgy van az szerte a világban, hogy a gyermek, aki először belerúg a labdába, általában hű marad a játékszeréhez. S ahogyan egyre inkább alárendeli akaratának kedves játékszerét, annál meghittebbé válik a barátság. Az ember és a labda barátsága nem a gyermekkorra, nemcsak a fiatalság évtizedeire korlátozódik, hanem az egész életre szól. Ezért nem csodálkozik senki azon, hogy a futballpályák közönségének jelentős része a meglett korúakból, sőt az egészen idősekből áll, akiket örökre megejtett a labda, a játék varázsa.

A labdarúgás nem véletlenül vált a világ legtöbb országában a legnépszerűbb sporttá, hanem azért mert jóval több benne a játékos elem, mint bármelyik más sportágban!

A játék, — különösen akkor, ha minden úgy megy, mint ahogyan azt a játékos és a néző egyaránt elképzeli — teljes kielégülés a labdarúgónak csakúgy, mint a szurkolónak. Arról pedig úgy érzem, szintén nem kell sok szót ejteni, hogy testedzés a javából, hiszen a szinte naponta folyó edzések, a hétközi és különösen a hétvégi bajnoki mérkőzések percei testben és lélekben egyaránt megedzik a játékosokat!

Mégis, néhány év óta, de különösen napjainkban mintha csökkenne az érdeklődés. Nem telnek meg a lelátók, változik a mérkőzések hangulata, a rangadók és válogatott mérkőzések vesztettek ünnepi jellegükből. És mintha az autogramot követelő gyerekek száma is csökkenő tendenciát mutatna...

Hazai vagy világjelenség?

Felmerül a kérdés, hogy így van-e az egész világon, avagy speciális magyar jelenségről van szó. És azt is érdemes megvizsgálni, hogy csupán átmeneti, avagy tartós folyamatnak vagyunk tanúi?

Hazánkban a nézőszám visszaesése a múlt év elején kezdődött, erőteljesebben az idén tavasszal folytatódott, és ez volt a jellemzője az őszi idénynek is.

Akik féltik a sportág népszerűségét egyrészt, másrészt pedig attól tartanak, hogy a bevételek csökkenése is kedvezőtlenül hat sportéletünk egészére, keresik, kutatják az okokat. Rengeteg levelet, véleményt kapok nap, mint nap. Ezek többsége a labdarúgás túlzott védekező jellegűvé alakulásának számlájára írja a publikum érdeklődésének csökkenését.

A győzelem kivívása napjainkban nem annyira a *játék*, mint inkább a *harc* eszközeivel történik! — körülbelül ez a megállapítás csendül ki az egyszerű szurkolók leveleiből. A néző pedig — különösen az idősebb korosztályhoz tartozó — önkéntelenül is összehasonlít. Minduntalan megjelennek lelki szemei előtt nagy meccsek felejthetetlen részletei, újra és újra feltűnnek a zöld gyep labdaművészeinek immár legendás alakjai, akik káprázatot varázsoltak a figyelő szemek elé... És mindezt még hatványozottan megszépítik a tovatűnt ifjúság soha vissza nem térő ízei is.

Igaz, napjaink labdarúgása nem tölti csordultig a szépség, a gyönyörűség poharát, de túlzás azt állítani, hogy semmilyen élménye nincs a játékban annak, aki végignézi. Mert a játék magasabb fokú szervezettsége, a felgyorsult iram, a hátsó alakzatok és támadósorok taktikus küzdelme olyan élményanyaggal szolgál, amely igenis nagy érdeklődésre tarthat számot!

A játékrendszerek, taktikai elgondolások gyakoribb és feltűnőbb változásainak korszakában is megtalálják a nézők a kielégülésüket. Ezt a megállapítást azzal tudnám bizo-

A kapu előtti többemeletes tömegharcból a keményöklű kapus kerül ki győztesen... Ilyen is van a meccsen a kemény harcban... Azt sem lehet mondani, hogy nem érdekes és nem esztétikus látvány...

nyitani, hogy *a fejlett labdarúgással rendelkező országok egész sorában nem csökken, hanem emelkedik az érdeklődés a labdarúgás iránt.* Angliában, az NSZK-ban hétről hétre dőlnek meg a nézőcsúcsok, pedig ezekben az országokban a szó szoros értelmében *harc* folyik a pályán, nem *játék* a meccs... Olaszországban, a catenaccio hazájában, ott ahol Helenio Herrera kialakította a 4—3—3-at, sőt az 5—3—2-t, dugig telnek a lelátók! Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt a római olimpiai stadionban 70 000 nézője volt az AS Roma—Lazio felkészülés jellegű mérkőzésnek.

Spanyolországban és végig egész Latin-Amerikában nincsenek olyan jelek, amelyek a labdarúgás népszerűsége csökkenésére utalnának.

De vannak a mienkéhez hasonló jelenségek más európai országokban, elsősorban Franciaországban, ahol hovatovább katasztrofális jellegű a közönség elfordulása a labdarúgástól. És így van ez többé-kevésbé a szomszédos Ausztriában is, ahol az egykori Wundermannschaftot évek hosszú során át tízezrek bálványozták.

Hazai vagy világjelenségről van-e szó tehát?

A kérdésre talán úgy lehetne válaszolni, hogy nincs szó világjelenségről, de a miénkhez hasonló tünetek nem elszigeteltek a világban.

Mit lehet tenni?

Abból még nem lesz telt ház a Népstadionban, Szegeden, vagy Győrött, ha elmondjuk, miért maradnak el tömegek.

Színvonalasabbá, érdekesebbé, szebbé kell tenni a mérkőzéseket, tartalmasabbá kell fejleszteni a csapatjátékot! Hazai példák is rendelkezésre állanak annak igazolására, hogy ez hat. Az Újpesti Dózsa néhány nagyszerű szereplése megemelte a lila-fehér meccsek nézőszámát! Újpesten ebben az esztendőben többen jártak a mérkőzésekre, mint korábban!

Az egyszerű szurkoló Magyarországon így fogalmaz: vissza kell térni a szép magyar labdarúgásra! Egy kapus, három hátvéd, két fedezet és öt csatár alkossa ismét a csapatot! (A levelek százaiból csendül ki ez a kívánság!)

Nem hiszem, hogy ezt az utat kellene és lehetne követni. Nyilván nem ilyenféle útra céloz Pelé, amikor elítéli a kegyetlen védekezési módszereket. Nyilván nem a harmincas évek labdarúgása után áhítozik Eusebio, amikor elkeseredésében visszarúg a foggal-körömmel védekezőknek. És nem a letűnt idők fociját akarják újra trónra ültetni a tekintélyes francia és brazil újságírók, akik egyre hangosabban emelik fel szavukat a lábukat taglóként használó védők ellen.

Nem, nem hiszem, hogy a repülőgép korszakában célravezető lenne visszaállani a lóvasútra...

A mai játék reális valóság, ebből kell kiindulni.

A mai játékban — amelynek szerves része a szervezett védekezés is, az a hátsó játék, amely Bukovi Márton szerint „egyúttal előkészítője a támadásnak" — olyan játékosoknak is szerepük van, mint az angol Stiles vagy az olasz Facchetti — hogy csak őket említsem a magyar közönség által is jól ismertek közül.

Az angol fiú keménysége nagyon sokszor kegyetlenségbe csap át, az olasz hátvéd ellenben sportszerű, technikás labdarúgó. Nem kétséges, hogy Pelének, Eusebionak, vagy akár Albertnek, Dunai II-nek, Farkasnak, Göröcsnek, Fazekasnak és a többieknek is kevesebb oka lenne a panaszra, ha nem stilesekkel kellene *harcolniok*, hanem a facchettik ellen *játszhatnának*. És persze így több öröme lenne a játékban a nézőknek is.

Nem is a keménység ellen ágálok én sem, de a nézők sem. Mert kemény játékosok mindig is voltak, és jó is, hogy voltak, jó is, hogy lesznek. A keménység a labdarúgás velejárója. Fogl II., Bíró Sanyi, Lóránt és az egyik legtechnikásabb magyar játékos, Bozsik is kemény játékos volt a javából, — hogy csak néhány nevet idézzek a távoli és közelmúltból — még sem emelhettek kifogást keménységük ellen!

A durvaságot kell kiiktatni a játékból, s ha ez sikerül, megoldódik az egyik súlyos probléma!

A szoros védekezés ellenszere pedig semmi más nem lehet, mint a helyes taktika és főleg a támadók technikájának jóval magasabb szintre emelése!

Mire gondolok?

Különböző, változatos taktikai húzások alkalmazására a védők széthúzására, rések megnyitására — edzőink tanácsait elég gyakran nem valósítják meg a játékosok —, azután a lövőtechnika magasabb színvonalra emelésére (több gyakorlással játékmozzanatok közben).

Világméretű küzdelmet a durvaságok ellen!

Ma az a helyzet — s ez világjelenség! —, hogy eltűnőben van a határ a keménység és a durvaság között!

Ebben ludasak a játékosok és a játékvezetők is.

Ha a játékost arra figyelmeztetik, hogy játsszon keményebben, sokszor nem arra gondol, hogy az ütközésekben szabályosan érvényesítse testi erejét: sodorjon a vállával és védje határozottan a birtokában levő labdát, — hanem úgy érti, hogy vagdalódzásaival kell megfélemlíteni az ellenfelet. Úgy érti, gáncsolni, letalpalni, nekiugrani, ráncigálgatni és különböző módon lökdösődni is lehet.

Ugyanezek a félreértések lelhetők fel sokszor a játékvezetők döntéseiben is. A helyzetet még az is súlyosbítja, hogy a bírók gyakorlatában ellenkező előjelű túlzások is szép számmal adódnak: szabálytalannak minősítik azt a keménységet is, amely semmiféle szabályt nem sért.

Úgy érzem, ennek a problémának napirendre tűzése a labdarúgásnak egyik nagyon fontos kérdése, mert *meg kell szabadítani a játékot attól a torzulástól, amelyet a durvaság eluralkodása idézett elő.*

A durvaság idegen elem, nem szükségszerű összetevője a játéknak.

Hiszen, ha sikerül visszaszorítani neveléssel és helyes játékvezetői beavatkozással, akkor más lesz a kép a mai labdarúgásról, amelyet nem a lényege, hanem a rárakódott szennyeződések miatt rónak meg ma sokan a régi barátai közül.

Tessék alkalmazni a szabályt!

Sok olvasóval együtt magam is dühbe gurulok, amikor látom a szabálytalanságot és a játékvezetői fütty után hallom egyesek megjegyzését: „technikai fault!"

A technikai fault — korunk produktuma, mint „emberséges" módszer az ellenfél akadályozására. Nagyon érdekes, hogy ezt az „emberséges" módszert világszerte elfogadták, s ma már ott tartunk, hogy megróják a játékost, ha nem alkal-

Ilyen szorosan védekezett a Vasas az Internazionale elleni BEK-mérkőzésen Milánóban: h a t a n vigyáztak a csíkos mezes k é t olasz csatárra! Az Inter mégis megtalálta a módját annak, hogy k é t g ó l l a l terhelje a magyar bajnok hálóját. (Agencia Giornalistica Italia felvétele)

mazza. Az igaz, hogy a kapu felé száguldó játékost — természetesen még a tizenhatoson kívül, amikor nem fenyeget a büntetőrúgás veszélye — mezénél, karjánál fogva visszahúzni, visszarántani, avagy egy finom kis gánccsal a gyepre fektetni „emberségesebb", mint teljes erőből felrúgni. Ezt nyugodtan megteheti egy védő négy, öt, hat, sőt több alkalommal is egy meccsen. Legfeljebb ítél a csapata ellen négy, öt, hat esetben szabadrúgást a játékvezető. Pedig a szabály ez: (12. § III. k.) figyelmeztetni kell a játékost, ha következetesen megsérti a szabályokat! S ha figyelmeztetés után is sportszerűtlenül viselkedik, ki kell állítani (12. § IV. o.)!

Ha majd a játékvezetők nemcsak megtanulják ezt a szabályt (meg vagyok győződve róla, mindannyian tudják, hiszen különben elbuktak volna a vizsgán), hanem alkalmazzák is, akkor fel lehet majd számolni a technikai faultokkal való operálást is.

Hangsúlyozom, széles körű és világméretű összefogásra van szükség, mert korunkban, amikor nemcsak a válogatott és klubcsapatok utazzák keresztül-kasul a világot, hanem a játékvezetők is, nem közömbös, hogy csak itt-ott, vagy mindenütt fellépnek a torzulások ellen, s mindenütt egységes szellemben alkalmazzák a szabályt.

Egy olvasó nemrég azt írta: jó lenne, ha a szép támadójáték érdekében az MLSZ is latba vetné nemzetközi tekintélyét. Azt hiszem, a közbelépés konkrét formája az lehetne, hogy meginduljon a világméretű akció a durvaság, az egységes szellemű játékvezetés, és nem utolsósorban a célszerű taktika kialakítása, a játékosok még magasabb technikával való képzése érdekében.

Az eredmények bizonyára kiengesztelik az elégedetlen nézőket, s talán majd a tévé konkurrenciáját is kibírja a labdarúgás.

Tabák Endre

Frissíteni vagy erősíteni?

Nem hiába mondják, hogy minden angol született diplomata: Sir Stanley Rous, a FIFA elnöke irigylésre méltó biztonsággal kerülgette ki Budapesten az UEFA-döntés miatt bármikor fellobbanható vitalehetőségeket. Alkalmazkodni tudása egyenesen bámulatos volt, az újságíró szövetségben tartott értekezleten például néhány dologról úgy tudott beszélni, hogy — semmit sem mondott. Egyszer azonban elszólta magát: félreérthetetlenül tudomásunkra adta, hogy a labdarúgó olimpiai tornát nem értékeli sokra.

Sok — kevés... illendőségből elkerült téma ez nálunk is, de ne feszegessük most se, mert úgy gondolom, abban valamennyi szurkoló egyetért, hogy

számunkra az olimpia kedves

Felejthetetlen élményeink fűződnek az öt karika árnyékában vívott küzdelmekhez. Az a fénykép, amely „aranycsapatunk" első nagy sikerének dokumentációja, nemcsak azért maradt meg a fiók mélyén, mert mementóként időközben a világsajtó újra és újra elővette, hanem mert első látásra már a szívünkhöz nőtt! Ilyenek, pontosan ilyenek voltak akkor, fiatalon Hidegkutiék. Csillogó szeműek, nagyra hivatottak.

Rómában együttesünknek nem jött ki a lépés, a tokiói siker azonban ismét a szárnyaira bocsátott néhány tehetséget. Mindenekelőtt Bene számára könnyítette meg az állandó nagyválogatottsághoz vivő utat; emlékezzünk csak milyen gyorsan bejárta neve a világot.

Most, Mexikóba is elvitték tarsolyukban a marsalbotot fiataljaink. Hogy kétkézre fogják-e, az a cikk megírásakor teljesen nyílt kérdés volt. Mint ahogy ma is az: képesek-e rászolgálni a szövetségi kapitány bizalmára, aki jó előre leszögezte, hogy közülük egy-kettővel szeretné majd felfrissíteni a nagyválogatottat.

Ezt a kijelentést egyébként „feljegyezték" maguknak a szurkolók, sőt egyesek tovább is játszották a lehetőségek variálását. A szeptember 20-án, Soroksárott játszott előkészületi mérkőzésen egy bravúrokkal tarkított Kocsis—Sárközi akció kommentálásaként azt ajánlották a nézőtéren ülő Sós Károlynak, hogy gondolkozzon rajta: érdemes-e az olimpiai válogatottból egy-két játékost kivenni, s ezekkel a nagycsapatot felfrissíteni, vagy pedig — inkább ezt a fiatal gárdát kellene együtt tartani és néhány szorgalmas, nagy tapasztalattal rendelkező „öreggel" megerősíteni?!

A szövetségi kapitány azóta ezen is töpreng, sajnos nem sietteti a döntést a kényszer: az idén már nem lép pályára a nagyválogatott. A gondolat azonban, úgy érzem, nekünk is megér egy — misét.

A hálátlansággal vádoló, számonkérő levelek megelőzése érdekében gyorsan leszögezem:

sokminden dönthet

abban, ki meddig lehet válogatott, csak az nem, hogy hány éves! Az erőnléti állapot, a játékkedv, a lelkesedni tudás, de még a mozgáskészség, a gyorsaság és ruganyosság sem pontosan körülírható függvénye a születési anyakönyvi bizonyítványnak. Hidegkuti és Bozsik harmincegynéhány évesen is korán hagyta abba, Nógrádi pedig húszegynéhány éves korában már sajnos öregnek számított.

Őszintén reméljük, hogy azok a válogatott játékosok, akik évek óta becsülettel szolgálják a nemzeti érdekeket, minél tovább képesek lesznek helytállni a vártán. Azt azonban nekik is jószívvel kell tudomásul venniök, hogy utánpótlásunkról idejében gondoskodnak...

A Szovjetunió elleni második mérkőzésre meglehetősen

idős csapattal

álltunk ki. Tamás 1941, Novák 1939, Solymosi 1940, Ihász 1941, Mészöly 1941, Szűcs 1943, Varga 1945, Komora 1940, Albert 1941, Farkas 1942, Rákosi pedig 1938-ban született, tehát az átlagéletkor 27 év volt! Ha figyelembe vesszük, hogy a világ-

Helsinkiből arannyal tértek haza. Balról: Lantos, Bozsik, Czibor, Palotás, Lóránt, Zakariás, Grosics, Kocsis, Hidegkuti, Puskás, Buzánszky

Mexikóban vannak... Álló sor balról: Sárközi, Kocsis, Dunai II, Páncsics, Fazekas, Básti, Nagy L. Térdel: Novák, Menczel, Dunai L., Szücs, Noskó, Szalai. Ülnek: Keglovich, Szarka, Lakat Károly dr. edző, Fatér, Juhász

bajnokságra 1970-ben kerül sor Mexikóban, ez a szám önmagában magyarázza, miért örültek olyan sokan, ott, Soroksárott is Kocsis ötletességének, Sárközi munkabírásának, Básti nagyszerű löevéseinek és a védelem harmonikus összmunkájának.

Az idő sok mindent megszépít, de a régi Népsport-gyűjtemények híven őrzik azokat az aggályokat, amelyeket néhány klubedző 1951-ben, a Helsinkibe készülő csapat formálása közben felvetett. De aki veszi magának a fáradtságot és átlapozza az újságokat, rábukkan majd Bukovi megállapítására is: „sokat ígérnek!..."

Óvatos, precíz fogalmazás. Kölcsönkérhetjük Marci bácsitól, és az adományozónak is örömet okozó nagylelkűséggel gondolatban ráakaszthatjuk az óceánon túl szereplő fiatalok csomagjaira.

Ígéretek!

A játék kedvéért

„dobjuk" őket a mérlegre

Fatér, Szarka, Novák és Szücs szinte hosszabb idő óta a nagyválogatott keretnek is tagja, posztjukon tehát a legjobbak. Noskónak, Páncsicsnak, Menczelnek és Keglovichnak minden készsége megvan ahhoz, hogy helytálljon egy korszerű felfogásban játszó védelemben. Harcosak, de amellett megfelelő technikával rendelkeznek a labdák megjátszásához, vagy felfutásaik eredményes befejezéséhez. Fazekas, Sárközi és Básti bármelyikéből kinevelődhet Rákosi, esetleg Farkas az utóda. Kocsis mélyről fakadó ösztönös játékintelligenciája néha ámulatba ejtő. Dunai évek óta a legeredményesebb labdarúgónk, Nagy Laci klasszikus módon robbant be az NB I egyik bajnokesélyes csapatába. Juhász, Dunai L. és Szalai az elindulás napjaiban értékes kiegészítő embereknek számítottak. Olyanoknak, amilyenek nélkül nincs csapat...

Közös jellemzőjük, hogy Fatér, Szarka és Novák kivételével még forrásban vannak. Játékuk egy idényen belül is változik, csiszolódik. A labdarúgás modern reneszánszának éveiben hívták fel magukra a figyelmet, róluk elhihető, hogy később is rugalmasan alkalmazkodni tudnak majd a követelményekhez!

Ezután a — nem tagadom — elfogult beállítás után sem merek azonban annak eldöntésére vállalkozni, hogy melyik csapatot kellene a másikból kiegészíteni. Biztosan

nagy súllyal esik majd latba,

hogy a fiatalok milyen eredménnyel térnek haza Mexikóból. Ha sikerül megvédeniök a bajnoki címet, a közvélemény várhatóan melléjük áll majd, s egyenesbe igazítja szekerük rúdját. De ha kiesnek már az előcsatározások során?....

Akkor — vizsgázni fogunk valamennyien. Önmegtartóztatásból, felemelkedni tudásból, a jövőbe látásból. Az eredmények ugyanis nem mindig bizonyítják, de nem is cáfolják a tehetséget. Az lenne a legjobb, ha ezt a gárdát együtt tartva, olyan világbajnoki keretet alakíthatna ki a szövetségi kapitány, amelyben a ma legjobbaknak tartott labdarúgóinknak is keményen meg kellene küzdeniök a válogatott mezért.

Ebből a vetélkedésből lehetne összeállítani egy igazán jó csapatot!

Borbély Pál

45? 46? 47? – Újpesti Dózsa?

Nem szükséges még egy röpke pillantás sem a bajnoki táblázatra, a labdarúgás barátai kívülről is tudják, hogy az Újpesti Dózsa, a Ferencváros és a Vasas még sohasem állt ilyen ősz előtt. Gólaránnyal vezet a lilafehér gárda a bajnok előtt, mögöttük mindössze egy ponttal leszakadva, rosszabb gólaránnyal, ugrásra készen az exbajnok Vasas következik.

— *Ilyen nagy verseny minden évtizedben egyszer adódik az első helyért* — hangzik gyakran, s nekünk, hiteles adatok birtokában mindjárt javítani kell.

— Ilyen verseny két évtizede volt utoljára!

ÚJRA 1949 JÚNIUSA?

A mostani helyzet — más szereposztásban — majdnemhogy már lejátszódott az 1948—1949. évi bajnokságban. Kísérteties az ismétlődés. Nemcsak azért, mert az idény előtt akkor is Mexikóban járt a Ferencváros, s mint nagy favorit az első fordulókban — akárcsak az idén Alberték — érzékeny pontokat adott le, hanem mert a bajnoki cím várományosai heteken át valósággal ragadtak egymásra. Amikor elérkezett az 1949. június 27-i utolsó forduló, még akkor is ez volt az állás:

1. Csepel 50 pont, 69:29-es gólarány.

2. Ferencváros 50 pont, 74:35-ös gólarány.

3. Vasas 49 pont, 74:31-es gólarány.

És az utolsó fordulóban, Csepelen: Csepel—Ferencváros, Újpesten pedig: MTK—Vasas.

Egy héten át osztott-szorzott az egész ország. Mindenki kombinált. Ha a Csepel győz — bajnok. Ha a Fradi nyer — bajnok. Ha a Vasas nyer, s a csepeli rangadó döntetlen — bajnok.

A Vasas biztosan győzött 2:0-ra az MTK ellen. De mi volt Csepelen! A 3. percben már 2:0-ra vezetett a Ferencváros. A 15. percben 2:2 az eredmény. Félidőben: 3:2 a Csepel javára. A 68. percben Deák 11-esből nem hibáz, 3:3. Hallatlan izgalmak közepette két csepeli védő, Nagy II. és Kónya összeugrik, mindkettőt leviszik a pályáról. Lakat és Szentesi összeakaszkodik — kiállítás a sorsuk. A hajrára 7 csepeli és 10 ferencvárosi marad a pályán — egy gól szükséges, és bajnok a Ferencváros. Ha marad minden, bajnok a Vasas.

Felbillen a pálya, levegőben lóg a döntő Fradi gól. Aztán Henni egy váratlan csepeli ellenakciónál kiejt egy gyenge labdát, Pintér bepöcköli, 4:3 a Csepel javára. Ez is marad a végeredmény. A tabella végső sorrendje pedig:

1. Csepel 52 pont, 73:32-es gólarány.

2. Vasas 51 pont, 76:31-es gólarány.

3. Ferencváros 50 pont, 77:39-es gólarány.

Most a Csepel helyett az Ú. Dózsa tagja a hármasversenynek. Ugyanúgy minden lehetséges most is, mint húsz évvel ezelőtt. Ugyanúgy hátravannak az érdekeltek egymás elleni rangadói (az Ú. Dózsa—Ferencváros összecsapás kivételével).

Egy bizonyos, a bajnoki forróságot tekintve 1968 decembere egy hőfokon lesz 1949. júniusával...

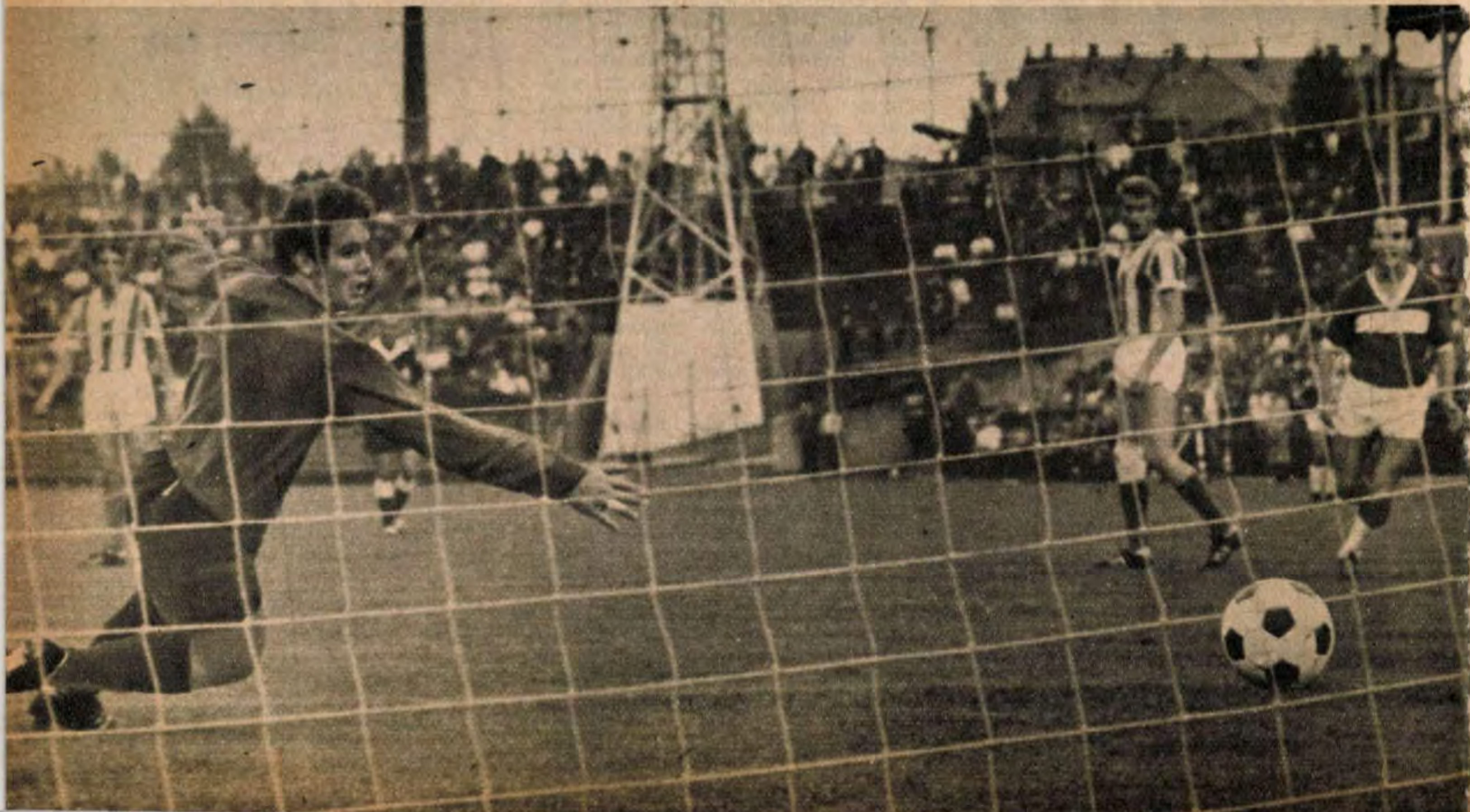
A CSEPEL MEGINT KÖZBESZÓL?

A húsz évvel ezelőtti főszereplő Csepel a tabella szerint az idén már csak statiszta szerepet kap. A gyári együttes az 5. helyen áll, nyolc ponttal elmaradva a liláktól és a zöldektől, héttel a Vasastól.

A statiszták azonban mindig döntő szereplők abban, miként sikerül a nagy jelenet... A Csepel még játszik a Ferencvárossal és a Vasassal. Érthetően nem tapsolnak a találkozásnak a bajnokjelöltek hívei, különösen azok után, hogy Fatérék az idén a lehetséges 4-ből 3 pontot elvettek az újpestiektől. Igaz, a Ferencvárostól és a Vasastól Csepelen is kikaptak, de ellenük ki mehet biztosra?

— *Rettegjenek a bajnokjelöltek* — mondotta mosolyogva, de azért nagyon is komolyan az év kapusa, Fatér Károly. — *Mi lehetünk negyedikek is, ehhez a Ferencvárostól és a Vasastól is kellene pont. Hogy tisztességes legyen a verseny, az Ú. Dózsára mért „csapásunkat" prolongálni szeretnénk a Népstadionban és a Fáy utcában is... Ha esetleg elcsúszik egy, ma még nem látható*

Újpesti Dózsa—MTK 2:1. Göröcs lövése elcsúszik a jobb kapufa mellett. (MTI Foto, Petrovits László felvétele)

Ferencváros? Vasas?

banánhéjon az igen-igen esélyes Újpest, ne mondhassák, hogy a Csepel akadályozta meg a sikerüket. Ha engem tippeltetnek, a Ferencváros bajnokságát mondom. A Dózsát — ha még két-három forduló lezajlik, senki sem tudta volna feltartani. De a szünettel megtörhet nagy lendületük, egészen új helyzet állhat elő. Aztán itt van az a bizonyos „nevető harmadik" mondás. A Vasas valóban ugrásra készen áll, ha legyőzi riválisait, méltó arra, hogy átvegye a vezetést. Visszavonom korábbi mondatomat. Nem tippelek...

TIPPELNEK A KAPITANYOK

Mi volt eddig?

A 23 fordulóból 11 alkalommal vezetett az Ú. Dózsa (4 tavasszal és 7 ősszel), kilencszer a Vasas (8 tavasszal, 1 ősszel), 3 fordulóban pedig a Bp. Honvéd (csak tavasszal) állt az élen. A Ferencváros az idén még egyszer sem volt listavezető.

Szenzációnak számít, hogy az Ú. Dózsát még nem győzték le vidéken, a Ferencvárost csak Dunaújvárosban, a Vasast pedig mindössze Szombathelyen tudták megadásra kényszeríteni a korábban sokkal erőteljesebben pontrabló vidékiek.

Mi lesz ezután?

November 3-tól december 15-ig hét forduló van hátra. Segítségül hívtuk az érdekelt csapatkapitányokat, hogy pontozzák le az esélyeseket. Göröcs, Albert és Mészöly szerint a riválisok hátralevő meccsei-

Ferencváros—Bp. Honvéd 1:0. Ebből az akcióból nem lett gól, Bicskei idejében jött ki. (MTI Foto, Kovács Gyula felvétele)

Az alsó képünk. Újpesti Dózsa—Bp. Honvéd 5:1. A mezőny legjobbjának, Fazekasnak egyik gólja. (MTI Foto.)

ken az alábbi pontokra esélyesek (o = otthon, i = idegenben, N = Népstadionban):

Újpesti Dózsa

Dátum	Ellenfél	Göröcs	Albert	Mészöly
XI. 3.	Pécs, o.	2	2	2
XI. 10.	Diósgyőr, o.	2	2	2
XI. 17.	Vasas, i.	1	0	0
XI. 24.	Szeged, i.	2	2	2
XII. 1.	Videoton, o.	2	2	2
XII. 8.	Győr, o.	2	2	2
XII. 15.	Dunaújváros, i.	1	1	1
	Összesen:	12	11	11
	Van:	35	35	34
	Lesz:	47	46	45

Ferencváros

XI. 3.	Csepel, o.	2	2	1
XI. 10.	Dunaújváros, o.	2	2	2
XI. 17.	Diósgyőr, i.	2	2	2
XI. 24.	Egyetértés, i.	1	2	2
XII. 1.	Vasas, N.	1	1	0
XII. 8.	Szeged, o.	2	2	2
XII. 15.	Győr, i.	1	1	1
	Összesen:	11	12	10
	Van:	35	35	34
	Lesz:	46	47	44

Vasas

XI. 3.	Dunaújváros, i.	2	1	2
XI. 10.	Salgótarján, i.	2	2	2
XI. 17.	Ú. Dózsa, o.	1	2	2
XI. 24.	Csepel, o.	2	2	2
XII. 1.	Ferencváros, N.	1	1	2
XII. 8.	Pécs, i.	1	1	1
XII. 15.	Tatabánya, o.	2	2	2
	Összesen:	11	11	13
	Van:	35	35	34
	Lesz:	46	46	47

Minden kapitánynak tehát maga felé hajlik a keze — ez csak természetes. Göröcs pontjai alapján: 1. Ú. Dózsa, 2. Ferencváros, 3. Vasas. Albert sorrendje: 1. Ferencváros, 2. Ú. Dózsa, 3. Vasas. Mészöly végtabellája: 1. Vasas, 2. Ú. Dózsa, 3. Ferencváros.

Nem az utolsó szó jogán rövid véleményt is kértünk.

Göröcs János:

— Arra számítottunk, hogy a vetélytársak kiesnek a versenyből az idegenbeli mérkőzéseken. Csalódtunk, nem adtak le pontot. Tanulság: nem lehet a másik hibájában reménykedni, ezek az idők már elmúltak. Csak a mi győzelmeinkre alapozhatunk... Egy pont kell a Fáy utcából s akkor bajnokok vagyunk.

Albert Flórián:

— Ha tavasszal nincs a sok sérültünk, s nem adunk le olyan pontokat, amelyekben még a riválisok sem hittek, akkor már nem lenne izgalmas a bajnokság, vezetnénk 4—5 ponttal... Így viszont nagyon kell igyekeznünk. Ősszel nem is lehet panasz, csak két pont ment el. Jön viszont még tizenkettő, s újra bennünket neveznek a Bajnokcsapatok EK-ra...

Mészöly Kálmán:

— Hányszor a kezünkben volt a bajnoki cím... A sérülések miatt azonban ritkán léphettünk pályára a legjobb összeállításban, mégis versenyben maradtunk. Most már mindenki Illovszky rendelkezésére áll, legjobb gárdánkkal pedig meg tudjuk verni a Dózsát és a Ferencvárost is. A rangadók négy pontja pedig elég lehet...

HÁROM KÉRDÉS HÁROM EDZŐHÖZ

A játékosok a közölt számok és szavak tanúsága szerint szilárdan bíznak csapatuk sikerében.

Így vannak az edzők is.

Baróti Lajos, dr. Lakat Károly és Illovszky Rudolf ugyan óvatosabb, de reménykedő. Három kérdést intéztünk a bajnokjelöltek mestereihez, a válaszokból sok minden kiderül — és sok minden továbbra is titokzatos. Így tényleg nincs más hátra, mint az, hogy játszanak már a csapatok, tisztázódjon ez a bajnoki „ki mit tud"?

Kérdéseink:

1. Elégedett-e csapata eddigi teljesítményével?

2. Mi dönti el a nagy versenyfutást?

3. Hány ponttal lehet megnyerni a bajnokságot?

A válaszok:

Baróti Lajos:

1. Az volt a célkitűzésünk, hogy az idén is az első három helyezett között végezzen a csapat, s jogot szerezzen a nemzetközi kupaszereplésre. Az már biztos, hogy a három között leszünk, így elégedett vagyok. Arra még nem gondolok, hogy megnyerjük a bajnokságot. A Dózsát korábban többször érte már kellemetlen meglepetés, a neheze még hátra van.

2. Az idei eredmények tanúsága szerint a bajnokjelöltek nemigen hullajtanak el pontokat. Döntenek az egymás elleni mérkőzések. Amelyik csapat megveri a Vasast, az a bajnok. Ha a Vasas legyőzi mindkettőt, első. Döntő lehet továbbá, hogy az olimpián szereplő játékosok milyen erkölcsi és fizikai állapotban érkeznek vissza. A Mexikóba jutott újpesti játékosok nem a megszokott módszerek szerint készülnek heteken át, remélem ez a változás nem okoz törést.

3. Az év elején úgy gondoltam, hogy az első helyhez 44 pont bőségesen elegendő. A mérkőzések azonban módosították elképzelésemet, 46—47 pont szükséges. Ha a csapatom 3 pontnál nem ad le többet, első lesz.

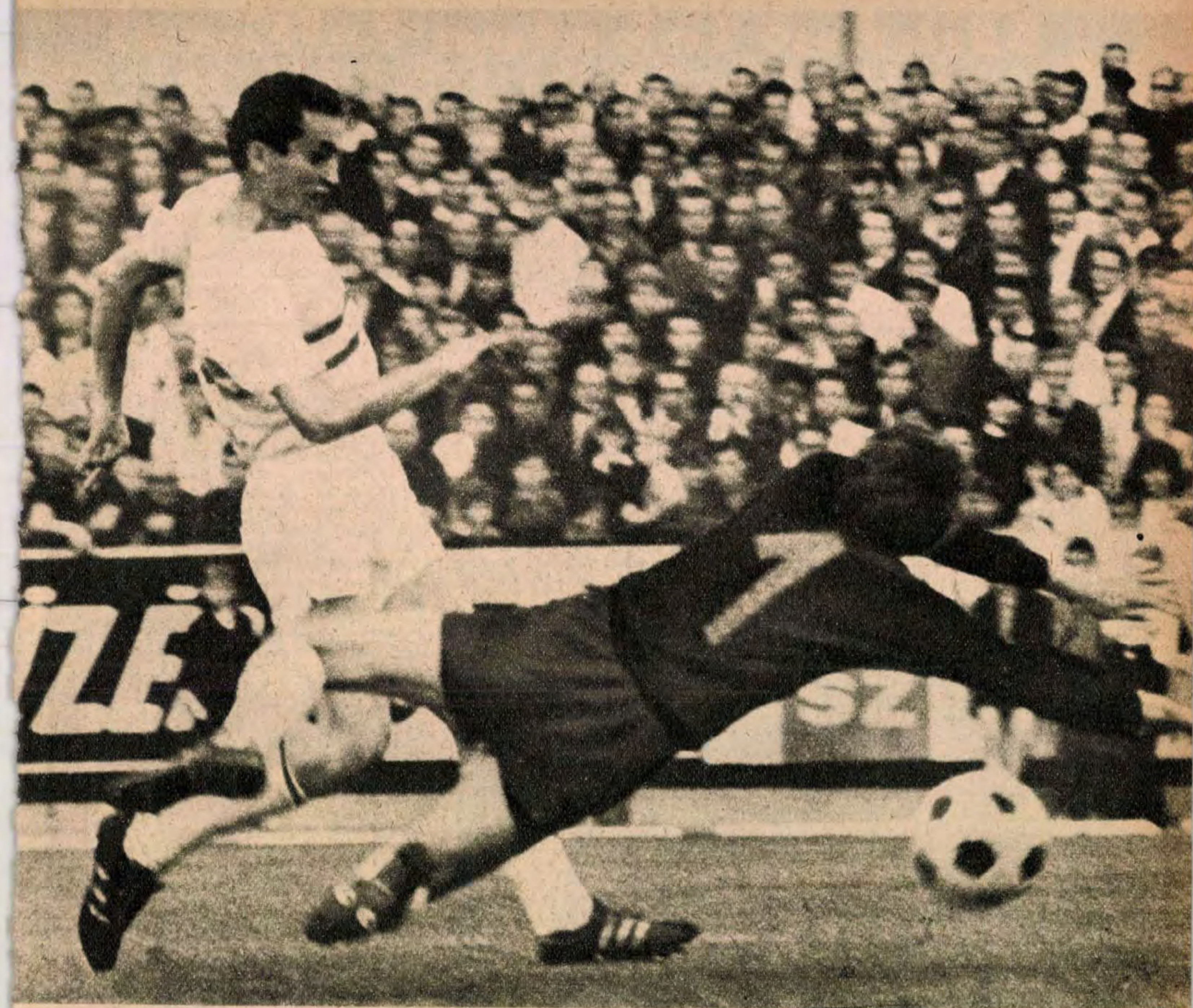
Lakat Károly dr.:

1. Tavasszal jó néhány pont kicsúszott a kezünkből. Abban az időszakban baj volt az erővel, a küzdőszellemmel, sérülések is tizedelték a gárdát. Ősszel minden rendben van. A lehetséges 16 pontból 14-et megszereztünk, gólarányunk 16:5. Ez a sorozat biztató a folytatásra.

2. Elsősorban az határoz, hogy az olimpiai szünetet hol hogyan hasznosítják. Az Ú. Dózsára és a Ferencvárosra egyformán szab feladatot az olimpia, a Vasas viszont itthon nyugodtan készülhet. Dönt, hogy idegenben melyik együttes állja jobban a sarat s a két rangadón melyik klub

Vasas—Szeged 1:0. Mészöly Ihász segédletével fejeli ki a labdát Nemes elől.
(MTI Foto, Kovács Gyula felvétele)

Ferencváros—Videoton 3:0. Albert belövi a Ferencváros második gólját. (MTI Foto, Kovács Gyula felvétele)

szerez több pontot. Mi vidéken és a rangadókon is jól szerepeltünk, tehát reménykedem.

3. Az újpestiek kiváló gólaránya pontelőnyt jelent. Szerintem az U. Dózsa ha még 11 pontot szerez, 46 pontjával bajnok. Nekünk a gólarány miatt 47 pontra lenne szükségünk, két pontnál többet nem szabadna leadni.

Illovszky Rudolf:

1. Célkitűzésünk az idénykezdet előtt az volt, hogy szerezzük vissza a bajnoki címet. Szerintem jogosan reménykedhettünk. Sérülések, előre nem látott problémák azonban egyelőre keresztülhúzták számításainkat. Nem értek egyet azokkal, akik azt hangoztatják, hogy nagy hullámvölgyben van a Vasas. Ha kilenc fordulón át vezetni tudtunk és most is ott vagyunk a nagy formában levő vetélytársak nyakán, akkor kitűnik, nem is olyan rossz a csapat. Persze lehetne jobb...

2. Az U. Dózsa és a Ferencváros pontjainak számát és sorsolását tekintve előnyösebb helyzetben van a Vasasnál. A nagy hajrá azonban még hátra van. A döntő mérkőzésekig hátralevő időben lehetőség nyílik arra, hogy a kiegészült csapat elérje a várt nívót, s akkor behozhatja, sőt meg is előzheti vetélytársait. Játszunk mind a két, előttünk álló csapattal, kezünkben a döntés.

3. Jelenleg 34 pontunk van, ha ehhez 10—11 úgy jön, hogy az U. Dózsa és a Ferencváros elleni pontok is benne vannak, akkor akár 45 ponttal is elsők lehetnénk.

A hazai labdarúgópályákon most csend honol. De mindez csak olyan vihar előtti csend.

November első szombat-vasárnapjától egetverő lesz a lárma. A három, bajnoki címben reménykedő fővárosi együttes gondoskodik majd erről.

De hosszú is ez a bajnoki szünet...

Boskovics Jenő

Miként lehetne feltörni

Minden magyar szurkolónak a torkában dobogott a szíve, amikor a VVK döntőjében bajnokcsapatunk a Ferencváros, tüzes hévvel, lendületesen ostromolta a kitűnő Leeds United kapuját, de még sem tudta azt bevenni, mert 180 percen keresztül képtelen volt áttörni az angolok beton védelmét.

Miért nem találta meg a Ferencváros az ellenszerét a beton védekezésnek? Ez a kérdés nemcsak a szakembereket, hanem a szurkolókat is foglalkoztatja.

Teszár Szilárd, budafoki lakos például ezt írja levelében: *„Lassan félszáz éve, hogy a labdarúgás szerelmese vagyok. Nem vallom magam Ferencváros drukkernak, de mivel magyar színekről volt szó, nagyon szurkoltam a zöld-fehéreknek. Még ma sem kaptam magyarázatot arra a kérdésre: miért nem volt képes 180 perc alatt rúgni az a Ferencváros, amelynek támadósorában olyan extraklasszis játszik, mint Albert Flórián, rajta kívül pedig a sokszoros válogatott, Fenyvesi dr, Rákosi és a B-válogatott Szőke. Ki rúgjon gólt, ha nem ők?...”*

És mivel sokszor találjuk magunkat szembe ilyen erős védőfallal, érdemes beszélni az ellene való játékmódról.

„Visszajönni a félpályáig!...”

Baróti Lajos, az Újpesti Dózsa mesteredzője is ott ült a Népstadion lelátóján.

— *Az első félórában biztosra vettem, hogy a Ferencvárosé lesz a kupa, de amint ment az idő, már láttam: nehéz lesz. Milyen jelek mutattak erre? Novák és más védők is magasan adták középre a labdát, s ezt a kitűnően fejelő angolok rendre hárították. Albert nem területen játszott, hanem elöl. Szűcsék távolról keveset lőttek.*

De mi lett volna az ellenszer?

— *Erre nehéz receptet adni. A tömör védekezés ellenszerei ismertek: súlypont áthelyezés, távoli átlövés, szélsőjáték, gyors indítás, mozgékonyság. Megvalósításuk azonban nehéz. Engem sokat foglalkoztat ez a szakmai kérdés, mert az Újpesti Dózsa ellen is gyakran beállnak védekezni a csapatok. Mi, a következő taktikát követjük.*

— *Ha az ellenfél térfelén elveszítjük a labdát, minden csatárunk hátrafut egészen a felező vonalig vagy még mélyebben. Mit tesz ilyenkor az ellenfél? Ösztönösen jön a mieink után. Mi történik? Fellazul a védelem tömörsége, könnyebb rést találni a védőfalon, s mivel kevesebb a másik térfelen a védő, gyors csatárainknak nagyobb terület marad a lerohanásra. Könnyebb így a kombináció is, mert támadóink közelebb kerülnek a védőkhöz, a fedezetekhez, a csapatrészek között jobb a kapcsolat, pontosabban lehet továbbítani a labdát. Így nem nyúlik meg, nem szakad szét a csapatunk a két 16-os között, ami eleve megnehezíti a jó összjátékot. Ily módon az ellenfél is hamarabb kitámad, lélektanilag hat rá a támadási lehetőség, a terület. Ha a csatárok nem jönnek vissza, hanem elöl ragadnak, akkor csak tömörítik a védelmet, s egyszerűen nem marad számukra hely cselre, lövésre, sőt idő sem!... S ilyenkor egyre idegesebb lesz a csapat, sietteti a támadásokat, a gólt, a játék kapkodóvá válik. És még egyet: a támadásokat helyes úgy fordítani, hogy a beinduló csatár ne középen kapja a labdát, hanem a kapufa és a 16-os oldalvonala közti területen, mint Szőke kapta egyszer gólhelyzetben!*

„Jobban cselezni jobban lőni!”

Bozsik József régóta nem hallat magáról. Ennek egyik oka a betegség. A százszoros válogatott fedezet, a Bp. Honvéd volt edzője szívizomgyulladással bajlódott, ágynak dőlt, onnan nézte a tv-n a Ferencváros—Leeds mérkőzést is. Bozsik azóta már egészséges, s januártól ismét edzőként tevékenykedik majd.

— *Mi az ellenszer? Többek között a magasabb szintű technikai tudás. Elismerem, hogy most nehezebb játszani, mint a mi időnkben, mert energikusabb, keményebb, lüktetőbb a játék, erőteljesebb a védekezés, kevesebb idő marad gondolkodásra. De ha így van, még jobban kell tudni bánni a labdával, pontosabban adni, átvenni, s ami döntő: lőni és cselezni! Aki nem tud cselezni, az*

Ez sem sikerült. Ferencváros—Leeds visszavágó... 0:0... A fejes mellé került

a betonfalat?

Vélemények a Leeds United—Ferencváros VVK döntő kapcsán

nem klasszis játékos. A csel segítségével le lehet venni védőjátékosokat, rést lehet ütni az ellenfél védelmében. Persze csak akkor, ha valaki nem dajkálja sokat a labdát, nem csavarodik rá, hanem idejében továbbadja! És hány szélső tud manapság pontosan beadni úgy, mint annak idején például Babolcsay. Karába például szint, lendületet vitt a támadójátékba, de hiába jutott el, beadásai nem voltak elég pontosak.

— Aztán egy másik hiba: a fedezetek nem vállalkoznak átlövésekre. Mi nem egy gólt rúgtunk 25 méterről. Ha erőteljes, pontos lövőink lennének, akkor a védelem kitámadásra kényszerülne, nem pedig hátrálásra.

„Több mozgással, gyorsabban!"

Farkas János, a Vasas válogatott csatára is sokat sopánkodott már a túlzott védőjáték miatt.

— Gyakran bírálnak bennünket azért, mert nem mozgunk eleget, s nem elég gyorsan kombinálunk. Ez igaz is. Magam bőrén is tapasztaltam már, hogy a gyorsabb gondolkozás, a gyorsabb leadás, a gyorsabb futás mennyire megkönnyíti az eredményesebb játékot. Így sokkal könnyebb megjátszani a labdát. Jómagam mostanában éppen a túlzott védekezés miatt, mélyebben, hátravontabban játszom, hogy többet birtokolhassam a labdát, hogy lendületesebben, mozgásból érjek a kapu elé. Így könnyebb is!...

— Megemlíteném még azt is, hogy valamennyien ludasak vagyunk abban, hogy szélre kevés labdát adunk, de baj van a szélsőjátékkal is! Nem elég lendületesek az elfutások, a szélsőjáték nem elég egyszerű. Katona Sanyi például nemegyszer ügyesen elfutott, de beadás helyett visszacselezett, áttette a labdát a jobb lábára, s így időt adott az ellenfélnek a helyezkedésre, a tömörülésre.

„Keményebben és másként..."

Ha valakit, akkor a Ferencváros mesteredzőjét, Lakat Károly dr-t, nagyon bántotta az, hogy alulmaradtunk a VVK döntőjében.

— A bunker védekezés, a svájci retesz régebben is sok bosszúságot okozott a csatároknak, éppúgy, mint manapság a leedsiek tömör védekezési formája vagy az olaszok híres, jobbára az Inter által követett catenacciója. Néhány évvel ezelőtt a védőjáték azért nem volt ennyire fejlett, s akkor volt Bozsik, Kovács Imre, Bundzsák, Szojka... Ők a második hullámmal érkeztek a támadásokkal, s messziről is gyakran a hálóba találtak. Számos gólt lőttek!... És mi történt ilyenkor? Az ellenfél lélektanilag megtört, az első gól hatására megtorpant, elvesztette a győzelembe vagy a döntetlenbe vetett hitét, a második gólt már könnyebb volt elérni, aztán következett az összeroppanás. És manapság? Mi állandóan gyakoroljuk a távoli átlövéseket, Szűcs éppúgy, mint Juhász és a többiek. Szűcs ráadásul hatalmas lövőerővel rendelkezik, Juhász pedig évekig csatárt játszott. De mit profitálunk ebből. Szűcs az egész bajnokságban egy gólt lőtt... Juhásznak pedig szinte gátlásai vannak a távoli lövések alkalmával. A Leeds ellen sem találták el a kaput. Pedig, ha csak egyszer sikerül...

— Aztán végre tudomásul kell venni azt is, hogy az ún. kényszerítőpasszok ideje lejárt! Ma már a védők által megszállt területeken képtelenség úgy bejátszani, vissza adni, perdíteni a labdát, hogy szabadon át lehessen venni. Régebben kényszerítőkkel be lehetett csapni a védőket, ma már viszont ezt ismerik, s megtalálták az ellenszerét is.

— Itt van a szélsőjáték. A belsőcsatárok általában képzettebbek, mint a szélsők. Ezért aztán középen akarjuk a támadásokat befejezni. Ez persze fakad a játék jellegéből is, abból, hogy a középső, ék-játékosok közelebb vannak a kapuhoz. De a tömör védelem egyik hatásos ellenszere a szélsőjáték. Lefutni az alapvonalig, a védők mögé kerülni, beadni, belőni a labdát. Bal oldalon vannak a legnagyobb hibák. Balszélsőink egy része ugyanis nem ballábas. Ez pedig a beadások alkalmával döntő. Egy nyesett, csavart labdánál — amihez például Rákosi nagyszerűen ért — nem mindegy, hogy a kapu előtt a csatár felé csavarodik a labda, vagy elmegy tőle.

— És végül a test-test elleni játék. Nem lehet mindent finomkodással, technikával megoldani. Szükség esetén keményen, harcosan, testtel is kell játszani, mégpedig erélyesen, erőszakosan, miként az angolok, németek, olaszok, szovjetek is teszik. Nem lehet mindent csak tiszta eszközökkel megoldani!... Lökni kell, sodorni, mint ahogyan azt ellenünk is teszik. Ezt nekünk is meg kell tanulnunk, mert különben olyan hátrányba kerülünk, mint mi is a Leeds United ellen.

Érdemes az elmondottakon gondolkozni!

Németh Gyula

Itt Albert elől mentett Sprake. (MTI Foto, Petrovits László felvétele)

VÁLOGATOTTAK ARCKÉPCSARNOKA

FAZEKAS LÁSZLÓ

Újpesti Dózsa

Született: 1947. október 15-én, Budapesten.

173 cm magas, 63 kiló.

Tíz éve labdarúgó. Az Újpesti Dózsa neveltje, egy évtized alatt végigjárta a lilafehérek csapatait valamennyi korosztályban.

Első NB I-es mérkőzését 1965 november 7-én, a Megyeri úti stadionban a Dorog ellen játszotta. A 2:2-re végződött találkozón 18 méteres hatalmas bombával szerezte a lilák első gólját.

Eddig 61 NB I-es mérkőzésen szerepelt, s ezeken 30 gólt lőtt.

Egyszer volt válogatott (1968 május 4-én, a Népstadionban, a Szovjetunió elleni 2:0-ás EB mérkőzésen), korábban az ifjúsági, utánpótlás és a B-válogatottnak is tagja volt. Nőtlen.

A Gépipari Technikumban érettségizett. Gépésztechnikus.

Sorozatunkban eddig gondosan ügyeltünk arra, hogy mindig más klub válogatott játékosával foglalkozzunk. Szeptemberi számunkban Bene Ferenc szerepelt, a hagyomány és a gyakorlat szerint októberben mindenki következhetett volna — újpesti játékoson kívül.

Fazekas személyében mégis ismét a lilafehérek együtteséből emeltünk ki egy válogatottat. A fiatal játékos téma lett a labdarúgópályák táján,

sorozatosan kiemelkedő teljesítményei

alapján az érdeklődés középpontjába került, elutazott az olimpiára is.

— *Az utcákon, a grundokon kezdtem futballozni* — mesélte a pályafutása kezdetét Fazekas. — *Lakásunk környékén, az Aradi utca, Bajnok utca körül barátaimmal nagy mérkőzéseket játszottunk. Egyik fiú említette, jól tenném, ha jelentkezném egy csapatnál. Megfogadtam a tanácsát, tizennégy éves koromban az újpestiekhez kerültem. Az évek során Kozák Pál, Krishoffer Gyula, Balogh Sándor és Baróti Lajos foglalkozott velem. A négy kitűnő szakembernek nagyon sokat köszönhetek.*

Tény, hogy minden korcsoportban a „szakma kiváló mesterei" segítették előrelépését, de az edzők munkája egymagában kevés lett volna. Az ilyen kiugráshoz, a tehetségen kívül nagyon is szükséges a játékos akaratereje, szorgalma. Hogy ez Fazekasnál milyen fokú, arról Baróti Lajos mondta:

— *Ritkaság a Fazekashoz hasonló játékos. Az edzéseken hangyaszorgalommal „skálázik", mindig töri valamin a fejét. Nagyon jó szemű labdarúgó, nemcsak a forró légkörű mérkőzéseken látja meg, mit kell csinálni, hanem figyeli a többi játékost, ők mit, hogyan oldanak meg. Egy-egy külföldi utunk, hazai nemzetközi mérkőzés, vagy a televízióban látott rangos összecsapás után bizonyos, hogy Fazekas a következő edzéseken túlórázik. Megfigyeli a nagy játékosok cseleit, technikai bravúrjait, s addig nem nyugszik, amíg nem csinálja utánuk. Varga Zolitól is több cselt, labdakezelési módot átvett.*

A kis Fazekas most az olimpiai aranyra törő válogatott és a bajnoki elsőségre esélyes Ú. Dózsa erőssége. Kevesen tudják, tavaly — igaz, hogy csak egy évre —

majdnem tatabányai játékos lett.

Amikor ugyanis Szuromi az Ú. Dózsa edzéseit látogatta, felmerült, hogy a gólerős, érett vidéki csatárért a vékonydongájú, kapura kevésbé veszélyes Fazekast egy évre kölcsönadják. Később az újpestiek visszaléptek a tárgyalásoktól, s ezzel szinte egy időben kezdődött saját nevelésű játékosuk karrierje.

Az Ú. Dózsa azóta — 1967. márciusától — 53 bajnoki mérkőzést vívott, Fazekas mindössze háromról hiányzott. Nem játszott tavaly tavasszal a Salgótarján és a Győr, idén áprilisban pedig a Vasas ellen. Néhány idei esettől eltekintve (amikor Göröcs sérült volt) mindig a hetes számú mezt kapta. Mint született belsőcsatár kényszerből állt a csatársor jobbszélére. S mint a véletlenek általában hozzák, erről a pontról került a válogatottba és az olimpiai csapatba is.

— *Néhány évvel ezelőtt el sem tudtam képzelni, hogy a belső csatárposztokon kívül is van feladat a támadósorban* — mondotta Fazekas. — *Annak rendje és módja szerint az előkészítő szerepkörről ábrándoztam, no meg arról, hogy belül sűrűn ott lehet az ember a kapu közelében, gyakran szerezhet gólt. Ahogy láttam a nagy mérkőzéseket, egyre inkább tapasztaltam, ilyen előkészítő, húzogató csatártípusból — remélem nem sértődik meg senki — annyi van, mint égen a csillag. Apám — aki mindenben az első számú segítőtársam — is említette: „Laci, ha akarod vinni valamire, akkor mást kell játszanod. Tudni kell adni-venni is a labdát, de mellette a góllövés döntő jelentőségű". Tökéletesen igaza volt, s lényegében ennek az átállásnak köszönhetem a kiugrást. Ha csak előkészítenék, nyilván azt mondanák, ez a Fazekas jól ügyeskedik — és semmi több. Mennyivel másként hangzik: ez a Fazekas veszélyes csatár...*

A szélsőposzt ettől függetlenül

sokáig idegen volt

a fiatal játékos számára.

— *Most már tudom, érdemes szélsőt játszani* — folytatta Fazekas. — *Bebizonyosodott, hogy ezen a poszton mindent lehet. Mód van az előkészítésre, társaim helyzetbehozására, alkalom kínálkozik látványos megoldásokra és lehet gólokat is szerezni. Igaz, góljaim többségét úgy értem el, hogy bekeveredtem a kapu elé, belülre, de szélsőszögből is sikerült már jó néhányszor a hálóba találni. Idei eredményesebb játékomban nagy szerepe van a felgyorsulásnak. Baróti Lajos valamennyiünkkel, de különösen velem nagyon sok sprint gyakorlatot végeztetett, nincs is olyan gyors támadójátéka egyetlen klubnak sem, mint a Dózsának. A jövőben még szeretném fokozni gyorsaságomat. Oda akarok érni mindenhova. A jobb lábam egyébként az igazi, s mégis érdekes, ballal lövöm a nagy gólokat.*

Fazekasból lassan vérbeli szélső válik, de könnyen elképzelhető, majd akkor lesz nagy játékos belőle, ha újra belülre kerül. Baróti Lajos is említette, ha majd egyszer — Baróti szavai szerint remélhetőleg minél később — Göröcsöt pótolni kell, akkor

ideálisabb, új karmesterük

nem is lehet Fazekasnál.

Addig azonban a „hetesben" is bizonyíthat.

Eddig teljesültek a vágyak. A tehetség, az akarat, a szorgalom valóra válthatja a jövő álmait is...

B. I.

MTI Foto,
Petrovits László
felvétele

A France Football góllövő versenyének első három helyezettje. Az aranycipő-díjas Eusebio (Benfica), az ezüstcipő-díjas Dunai II (Újpesti Dózsa) és Lennox (Celtic) a 3. helyezett

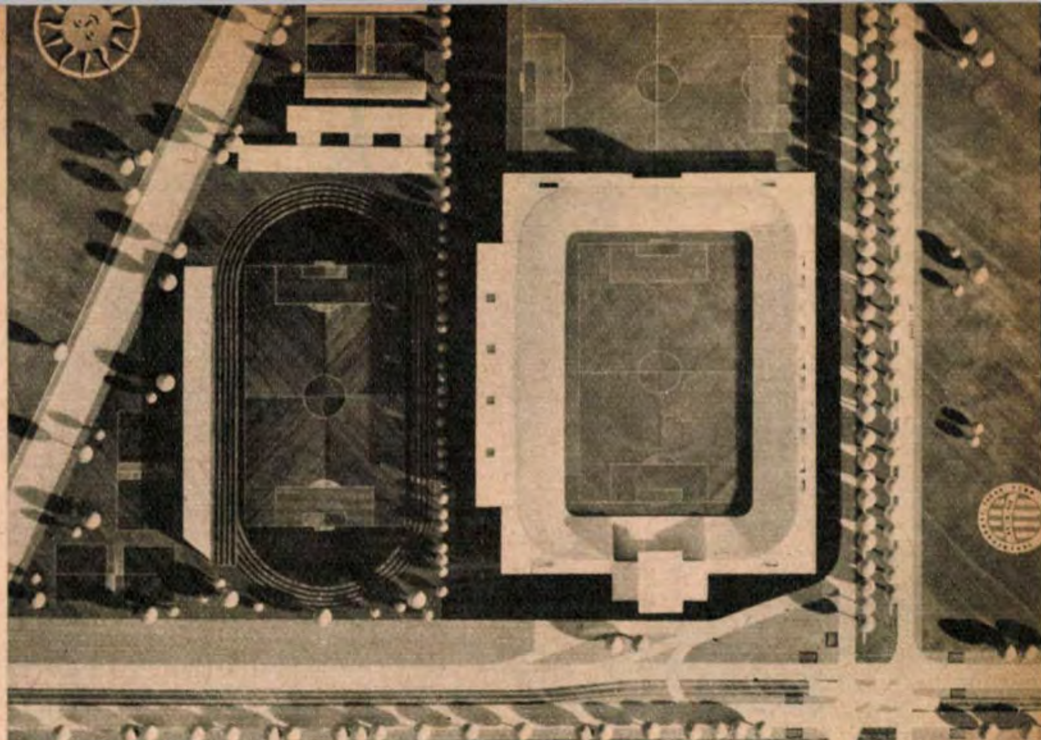
Szépen szerepel a Fenerbahçse, amelynek technikai igazgatója Molnár Ignác. Legfelső sor: Yilmaz, Levent, Ozcan, Ercan. Második sor: Ali, Nedim, Fuat, Yavuz. Harmadik: Rasit, Serkan, Yasar, Ziya. Negyedik: Basri (edző), Molnár Ignác, Ahmet Erol (menedzser). Legalsó: Yakup, Selim, Erding

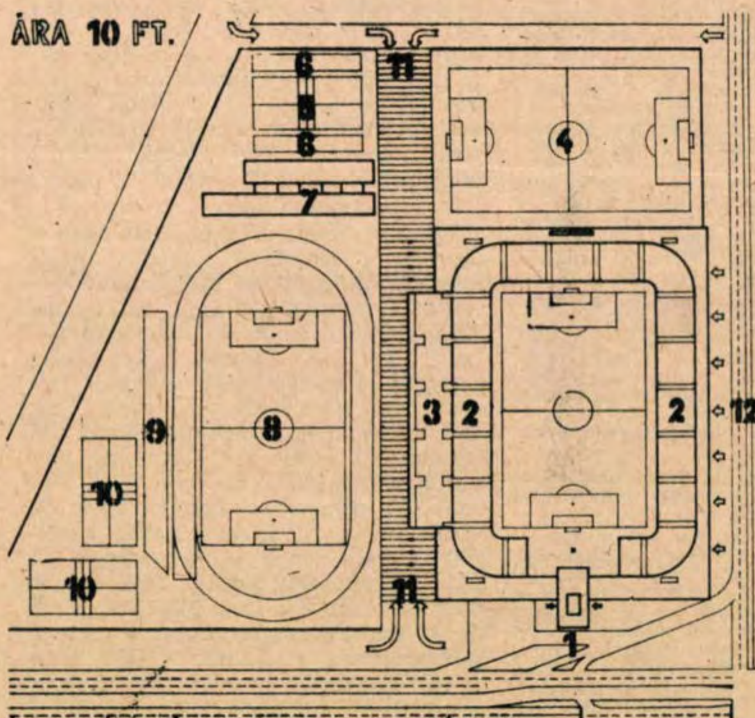

KÉPES HÍRADÓ

Az FTC stadion makettje és térképe

1. Vezetőség, labdarúgó öltözők, club
2. Földlelátó, vasbetonszerkezetű körüljáróval
3. Vasbetonszerkezetű emelt lelátó
4. Gyepes gyakorló labdarúgó pálya
5. Kézilabda versenypálya
6. Acélvázas lelátók
7. Csoportos öltözők, raktárak, műhelyek
8. Salakos atlétikai és labdarúgópálya
9. Földlelátó
10. Gyakorló kézilabdapálya
11. A közönség főbejár
12. Üllői úti bejáratok

Haile Selassie, Etiópia császára adta át a díjakat Afrika bajnokságának döntőjén

Bp. Honvéd—Győr 2:2. Barna megszerzi a labdát Tóth Kálmán elől. (MTI Foto, Pálfai Gábor felvétele)

KESZTHELYI

Mitagadás, a látszat ellenünk szól, hiszen a csapat kitűnően szerepel, s egy edzőt, ugyan mikor illik „elkapni" alaposabb interjúra, ha — nem ilyenkor. Ám mégis... Keszthelyi Miskával nem az ötödik hely alkalmából ülök most itt a lelátón. Még csak nem is azért, mert egyenletesen szerepelnek. Hanem, mert... De hogy is fogalmazzam?... Megvan! Talán úgy, hogy ezúttal kizárólag ő rá vagyok kíváncsi és nem a Csepelre. Miska érdekel és nem a helyezésük, csakis ő izgat és nem a játékosok. Elismerem: kicsit furcsán hangzik így... Sőt! Így ítéli meg ő is, mert amikor mindezt neki is elmondom, csak néz rám érthetetlenül előremeredve, magában talán még gondol is valamit...

Pedig — nincs igaza. Állítom ugyanis, hogy a Csepelnél nem Fatér jelenleg a téma, és nem is Molnár, meg a többiek, hanem kizárólag Miska, ez a végtelenül halkszavú ember, aki immár négy éve edzője az első csapatnak, megszakítás nélkül. De mint hallottam, „jön" a következő év is, aztán a hatodik, reméljük persze a legjobbakat.

— **Igaz, csakugyan!** — csap nagyot a térdére, s most már magától „kapcsol" tovább, miért is ültem melléje.

— **Esküszöm, nem is gondoltam rá** — néz a szemem közé nyíltan, s mitagadás, nem kételkedem benne egy pillanatig sem. Hiszen Keszthelyi Mihályt becsületes, munkájához ragaszkodó emberként ismerik mindenhol, s nem sztorikon töprengő edzőnek, aki azon meditál: vajon miként kellene nagydobra verni a „szenzit", mármint, hogy fehér holló tényleg, legalábbis az NB I-es edzőtársak között... Hiszen négy éve „húzza" egyazon klubnál és egyfolytában, amit manapság még csak megközelíteni sem tudnak. Ellenben ő — közelíthet. Mégpedig Lakat Károly rekordjához, hiszen a tanár úr 6 és fél évig volt Tatabányán annak idején, mígnem az MTK-hoz került. No de hadd kapcsoljak vissza Keszthelyihez. Mégpedig úgy, hogy a sablont magam sütöm el helyette, hiszen tudom, hogy nehéz volt, sőt keserves is olykor. Az érdekel tehát elsősorban: minek köszönheti, hogy „átvészelte" mindezt könnyedén, és maradt Csepelen, jóllehet egyszer már temetni is kezdték.

— **Nem egyszer temettek, hanem már kétszer** — helyesbít gyorsan és élesen, s én már helyre is igazítom önmagam: elvégre nem tud az ember minden nézeteltérést számon tartani, néha még az is sok, ami a cáfolatok ellenére is kenyértöréssel végződik. Úgy, ahogy Csepelen is majdnem megtörtént, amikor leszerződtették Keszthelyi mellé Szépföldit, és emlegették, mint a leendő utódot...

— **Igen, akkoriban sok álmatlan éjszakám volt** — emlékezik Keszthelyi higgadtan, s miközben azt ígéri, nem felejti el szavát és elmondja majd miként oldódott meg minden, előbb belalapoz vaskos feljegyzéseibe és szinte szó szerint diktálja:

— *1965-ben vettem át az első csapatot, amikor is 10-ek lettünk és 22 pontot szereztünk. 1966-ban: előre léptünk a 8. helyre és 5 ponttal többünk lett, 27. 1967-ben: maradtunk 8-nak, de a pontok száma növekedett eggyel: 28-ra. S idén: 27 már most megvan, s lehetünk tán még negyedikek is. De hosszú volt az út... 1962-ben, amikor még a tartaléknál voltam, csapatunk kiesett. Aztán visszakerültünk. 1964-ben: Preiner Kálmán elment, s amikor én léptem helyébe, olyan ideges volt a hangulat, hogy reszketett Csepelen még a nyírfabokor is. Alighogy átvettem, tehát még 1964-ben, volt egy szériánk, amikor azt hittem, máris vehetem a kalapomat. Hét meccsen kaptunk ki egymás után, a Győrtől, a Salgótarjántól és a Pécstől még odahaza is. Valahogy azonban megkapaszkodtunk. Nem bántottak tehát, ezért a következő évben — tulajdonképpen ez volt az én első igazi esztendőm — hozzáláttam az alaposabb munkához. Új csapatot kezdtem építgetni, fiatalokat próbálgattam, leraktam egy leendő Csepel alapjait. Erre 1967 elején — majdnem tönkrementem.*

Igen, vereség, vereség után érte a Csepelt a rajtnál, s bemenni meccs előtt az öltözőjükbe, bizony nem jelentett épületes látványt az újságíróknak sem. Látni a falfehérré sápadt arcokat, érezni Keszthelyi hangjában a remegést, elkapni összevillanó tekintetüket a vezetők részéről, ez még a kívülállóknak is nyomasztó érzés volt. Hanem egy valakinél akkor is a nyugalom játszotta a főszerepet. Lázár Lajos, az elnök, nem volt ideges. Pedig a csapat szereplésének ügye egészen a gyári vezetőségig került. Olyannyira, hogy Molnár Ernő, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a csepeli pártbizottság első titkára egy szép napon magához hivatta Keszthelyit. És lezajlott közöttük egy beszélgetés. Röviden, tömören, de velősen:

— *Nézze Miska* — mondta Molnár Ernő —, *tudja jól, én nem értek sokat a focihoz. Én csak szeretem, miként ezrek és ezrek szeretik még a gyárban, ahogy azt magának nálam is jobban kell éreznie. Éppen ezért arra kérem: ne idegesítse magát a sérülések és egyéb körülmények miatt. Dolgozzan tovább is nyugodtan, meglátja meg lesz az eredménye.*

Miska — ahogyan ma emlékszik rá — zúgó fejjel, de nagy örömmel búcsúzott el Molnár Ernőtől. Pedig, mint mondja, járt már néhány helyen a 30 év alatt, hiszen ennyi ideje foglalkozik sporttal, ennyi ideje — csepeli. Kérdem is tőle: vajon a bizalomnak nem itt kell-e keresni az alapját? Nem válaszol rögtön. Pontosabban hallgat, míg elő nem kerül újra a „nagy könyv", s kezdi diktálni megint a mondatokat. Mindenekelőtt azt, hogy Hunyadit, Losonczit, Gondárt, Kalmár Gyulát és Kalót, ő nevelte annak idején már a kölyökcsapatban is, míg Kandi csak „félig" az ő felfedezettje. Fatér? Nem. Fatérhoz semmi köze, csupán annyi, hogy annak idején ő beszélte rá, hogy maradjon...

— *Igen — emeli fel hirtelen a hangját — ezen már máskor is sokat töprengtem... Alapjában véve rendkívül szerencsés vagyok. Itt kezdtem Csepelen 1938-ban, s azóta sehová ki nem tettem a lábam. Éppen három évtizede, hogy felfedezett Goda bácsi, az ifiedzőm, aki tulajdonképpen nem is tréner volt, hanem szertáros. S aztán itt lettem NB I-es labdarúgó, majdnem 400-szor játszottam, miközben három évben szerepeltem a bajnokcsapatban, s hatszor a válogatottban. Kedves, aranyos Jaksi bácsi —, mennyi mindent köszönhetek neki. Még azt is, hogy edző lett belőlem. Mégpedig korán, hiszen még játékos voltam, amikor már megszereztem a segédoktatói, majd az oktatói minősítést. Később pedig a szakoktatói oklevelet.*

Jávor... Minthogy említette a nevét, azt hiszem felesleges megkérdezni tőle, kitől tanulta a nyugalmat és a pedagógiát, vagy a bölcsességet és a fiúk iránti szeretetet. Miként Pali bácsira emlékezteti „csöndes szigora" is, ahogy találóan fogalmazta róla az egyik vezető Csepelen. Mert téved, aki azt hiszi, hogy ez a végtelenül csöndes ember, nem tud keménykezű is lenni, sőt ha kell, igen szigorú. A csatár és a védő, aki nemrég büntetett meg alaposan, azt hiszem többet tudna mondani erről.

— *Egy biztos* — teszi hozzá halkan, amikor idézgetem neki, amit másoktól hallottam — *a Csepelt mindig a közösségi szellem jellemezte, és amit Marosváriék alatt magam is átéltem, azt próbálom fejlesztgetni most is. Igaz, ebben érdekes módon, sokszor a véletlenek is segítik ápolni a tradíciókat. Például olyasmi, hogy a Csepel, miként régen volt, ma is a nős emberek csapata. Hadd számolok... Igen... A legszűkebb 14-es keretből 12-en a mai gárdában is házasok. Pedig az átlag életkor mindössze 24 és fél év. De — jó ez nagyon, hogy így van. Mennyi szerepe volt pl. Fatér feleségének abban, hogy férje végül is válogatott kapus lett? A korátlag egyébként azt hiszem szakmai szempontból is ideális. Én legalábbis azt mondom: soha rosszabb összetételű gárdával ne dolgozzam.*

Miként a fiúk is szeretik — egyöntetűen.

Nagymarosi László

A góllövők nyomában

A kis Taki

Takács II József gyakran megtalálta a — lyukat

(VI.) Nagy eseménye volt az 1925—1926. évi I. osztályú bajnokságnak: több mint egy évtizednyi szünet után ismét bajnokságot nyert az FTC. Előzőleg utoljára az 1915. tavaszán lejátszott „ligabajnokságban" végezett elöl, s most izgalmas küzdelem után megelőzte az előzőleg sorozatbajnok MTK-t.

Új gólkirályt

is avattak ebben a bajnokságban, ekkor nyerte el ezt a címet első alkalommal Takács II. József, a Vasasok népszerű csatára.

Érett már a kis Taki elsősége, hiszen 1922—1923-ban ötödik volt 11, 1923—1924-ben harmadik (holtversenyben) 13, 1924—1925-ben pedig második, 20 góllal a bajnoki góllövőlistán. Utána mindent pótolva, nyolc gól előnnyel végzett az élen, annak ellenére, hogy játékát az önzetlenség, a szerénység, az egyszerűség szőtte át. A kínálkozó helyzeteket azonban a pillanat tört része alatt nemcsak felmérte, hanem ki is használta azokat.

Az 1925—1926. évi góllövőlista élcsoportja: Takács II. (Vasas) 29 gól, Horváth (III. kerület) 21, Török (UTE) 17, Molnár (MTK) 14, Sándor (FTC) 14, Szabó (KAC) 14.

Ezzel be is fejeződött a magyar labdarúgás úgynevezett „álamatőr"-korszaka, amely a Magyar Tanácsköztársaság leveretése után kezdődött.

Az 1919—1926. közötti időben egyébként hét bajnoki évben 19 egyesület 2721 gólt ért el I. osztályú bajnoki mérkőzéseken.

E korszak legeredményesebb gólszerzői: 1. Molnár (MTK) 115 góllal, 2. Orth (MTK) 111, 3. Priboj (UTE) 81, 4. Takács II. (Vasas) 80, 5. Pataki (FTC) 60, 6. Horváth (III. kerület) 53.

Ötszörös

A magyar labdarúgás átszervezése, 1926. után még négy alkalommal nyerte el Takács II. a gólkirály címet, 1927—1928-ban 31, 1928—1929-ben 41, 1929—1930-ban 40, 1931—1932-ben a Ferencváros 100%-os bajnoksága 42 góllal végzett az élen, mindig nagy fölénnyel.

Más években is megtaláljuk nevét a legjobbak között, hiszen majd két évtizedig rúgta a gólokat — a magyar labdarúgás élvonalában.

1921. április 10-én a Hungária úton rúgta első bajnoki gólját az MTK—Vasas 2:1-es mérkőzésen, az utolsót 1940. május 13-án az Újpest— Taxisok 3:1-es mérkőzésen, a Taxi színeiben.

Ez volt a kis Taki 359-ik I. osztályú bajnoki gólja, s ez jelenti minden idők góllövő listáján számára a harmadik helyet, Szusza és Zsengellér mögött, Puskás és Sárosi dr. előtt.

Igazi csillaga volt a magyar labdarúgásnak, de Takács II. mindig a földön járt, s az egykori profi labdarúgó életútja tanulságos példaként szolgálhat — a ma góllövőinek is.

Budapesten, 1904. június 30-án született, amikor már minden téren gyerekhadak rúgták a rongylabdát. Takács is közéjük állt, s rövidesen a Damjanich utcai polgári iskola csapatának — kapusa. Tizenhárom éves korában Plattkót utánozta.

Bátyja, Takács I Géza, a „Mari néni" a Vasasban játszott, így került a kis Taki is a Vasas SC-be, 1917-ben. Fronz Döme, a kitűnő, jószemű edző csatárt nevelt belőle. A nagyszerű csatáriskolában a legszebb és legtökéletesebb csatártudományt sajátíthatta el. A tehetséges, szorgalmas ifjú a jószellemű gárdában rövidesen a legjobbak sorába kerülhetett, és erőssége lett egyesületének, majd a magyar válogatottnak is.

1923. május 6-án húzta fel először a címeres mezt. 1933-ig 32 alkalommal öltötte magára, s 26 gólt szerzett a válogatottban.

A professzionizmus bevezetése után is a Vasasnál maradt egy évig. 1926 őszén a Sabária elleni mérkőzésen lábtörést szenvedett, s ez hosszú hónapokra száműzte a pályáról. 1927. tavaszán ismét a régi Takács II jelent meg a pályán és a 13:1-re győző válogatott csapatban egymaga hat gólt lő a franciák kapujába.

A gólratörő játékot tartja a labdarúgás alapjának. Ebben a szellemben játszik mindig. Először a Vasas Katzer, Takács II, Jellinek, Szentmiklóssy, Himmer csatársorában, utána a Ferencváros híres T-betűs csatársorában: Táncos, Takács II, Turai, Toldi, Kohu-T. A Fradiba is a bátyja hívta. 1927 őszén már a kisebbik Takács is zöld-fehér színekben ontja a gólokat. A következő hét esztendőben az Üllői úti pálya sokszor visszhangzott a „kistaki" biztatástól. A csapat ebben az időben négyszer nyer bajnokságot, győztesként kerül ki a Közép-Európa Kupa doöntőjéből, s az első dél-amerikai portyán Takács II góljaival bizonyult jobbnak a kétszeres olimpiai bajnok Uruguaynál. Ebben az időben a leggólképesebb magyar csatárként emlegették.

Páratlan képességekkel megáldott játékos volt. Megtévesztő testforgásaival, cselezéseivel valósággal iskolát teremtett. Kevés csatár tudott úgy helyezkedni, mint ő. Szinte minden esetben előre tudta, mi lesz a labda útja, hová kell eléje mennie. Kitűnően vett részt a csatársor folyamatos összjátékában, nagyszerű labdákkal foglalkoztatta szélsőjét.

Fokozatosan vonult vissza, a Ferencváros után kisebb csapatokban majd a Taxisoknál. Két évtizedes pályafutása során 356 bajnoki mérkőzésen vett részt, 359 gólt ért el. Minden mérkőzésén — átlagban — meglőtte a maga gólját...

Példamutató a magánélete is. Autószerelő volt és foglalkozásához hű maradt a profi időkben is.

Egykori munkahelyéről, az Autótaxi Vállalat főműhelyének csoportvezetőjeként vonult két éve nyugdíjba, negyvenkét esztendős munka után.

Embernek is nagy volt a híres góllövő, ezért lehet példakép a ma labdarúgói előtt.

Novák István

ALULRÓL JÖTTEK...

Szerencsét akartam próbálni

Oláh József, 1943. XII. 30. 183 cm, 76 kg.

Amikor télen az alapozásnál megsérült Tatán, akadtak akik így vélekedtek:

— *Sajnos, izomzata nem bírja...*

— *Nem szoktam meg az erős munkát* — mondta szomorúan az egykori ifi válogatott. — *Nálunk Cegléden délelőtt sohasem volt edzés, különösen úgy nem, hogy délután újra edzés következett. És az edzések anyaga sem volt ilyen erős...*

Akkor, az év elején úgy volt, hogy húzódása miatt nem is kerül be az első csapatba. De mégis bekerült! Az MTK elleni mérkőzésen Sárközit kellett őriznie. A hazai nézők néha felszisszentek. A nyakigláb, lassúnak és darabosnak tűnő Oláh mellett „látszatra" többször is elment egy-egy MTK csatár, a döntő pillanatokban azonban valahonnan előkerült egy hosszú láb. Az MTK-játékos elfutott, a labda viszont Oláhé maradt... Játéka mégis vegyes érzelmeket keltett.

Így kezdődött, de a folytatás egészen más volt! Kispesten, a Bp. Honvéd ellen már a védelem biztos pontja, a Fáy utcában a Vasas ellen a hátsó alakzatok legjobbja... Élete ötödik NB I-es mérkőzésén, az FTC ellen Albertet kellett őriznie.

— *Labdarúgó életem legnagyobb élménye volt ez a 90 perc, hiszen 2:1-re győztünk és éreztem, hogy megy a játék* — emlékezett vissza a dunaújvárosi fiú.

A 10. fordulóban lett középhátvéd, azóta ezen a poszton szerepel. *Szinte mindig jól. Az olimpiai keretbe is meghívták, a szakvezetőknek azonban még nem volt bizalmuk az üstökösként feltűnt játékos iránt.*

— *Fáj, hogy kimaradtam, de nem adom fel.*

A dunaújvárosiak legjobbja azóta is bizonyít. Persze, hogy nem adja fel, hiszen még 25 éves sincs...

Edzője, Palicskó Tibor így beszél róla:

— *A csapatban ebben az évben Oláh nyújtotta eddig a legjobb egyéni teljesítményt. Megbízható, lelkiismeretes labdarúgó, neki köszönhető, hogy a dunaújvárosi együttes szerkezetén változtathattam: nincs szükség a plusz egy főre a védelemben...*

A KISTEXT úttörő csapatában kezdte, a Ceglédi VSE-ben folytatta, a Dunaújvárosi Kohász harmadik egyesülete. Az NB I-es csapat legjobbjaként sokszázezer labdarúgószurkoló ismerte meg nevét.

— *Nem hagytam volna ott Ceglédet, de húzott valami: szerencsét akartam próbálni. Gondoltam: hátha sikerül?...*

Sikerült!

Oláh József

Merczel Mihály

A herendi „porcelán"...

Merczel Mihály, 1944. IX. 9. 178 cm, 67 kg

Különleges örömet érzett akkor, amikor 13 éves korában, Herenden az első gólokat rúgta. Nem elégedett meg eggyel, legtöbbször mindig több gólt sikerült elérnie. E ekkor megfogadta: mindent megtesz azért, hogy jó játékos váljék belőle Sokáig játszott a herendi csapatban, ifiben és a felnőttben, a megyei bajnokságban, de „nem vették észre".

Amikor 1964-ben bevonult, megszakadt rendszeres versenyzési sorozata. Két évvel később a Győri Karhatalom csapatában egy „buli"-mérkőzésen vett részt. 6:5-re győztek a Gy. Elektromos ellen és a 6 gólból ötöt Merczel szerzett. Később a Gy. Dózsa vegyes csapata ellen 11 gólt rúgtak, ebből hetet szintén ő juttatott az ellenfél hálójába. Ekkor figyeltek fel rá a Győri Vasas ETO vezetői és még ősszel leigazolták. A tartalékcsapatban sűrűn rugdalta a gólokat, 1967-ben kereken 30 (!) gólt ért el. Nagyfokú eredményességének köszönheti, hogy Szusza Ferenc edző két esetben már a múlt évben beállította az első csapatba. Merczel a nagyok között sem tagadta meg önmagát, mindkét alkalommal gólt ért el, de kiütközött tapasztalatlansága és az együttesből kiesett. Az idén tavasszal négyszer került az első csapatba, kétszer lecserélték, s ezután ismét a tartalékok kenyerét ette.

Az őszi idény rajtja a győrieknek rosszul sikerült, különösen a támadósor gólképtelensége miatt hullatta pontjait az ETO. E közben a tartalékcsapatban Merczel ontotta a gólokat. Az MTK elleni találkozón került ismét vissza a legjobbak közé, s azóta minden bajnokin játszott és minden mérkőzésen szerzett gólt.

Az a típusú játékos, aki egy pillanatig sem tud nyugodni, állandóan mozog és minden idegszálával a kaput keresi. Gyors, hallatlanul szívós, jól fejel, néha azonban kapkod. Nagyszerű dolgok mellett sokszor elemi hibákat vét. Ha lehiggad, és technikailag is tovább fejlődik, nagy értéke lehet csapatának, a pályán és a magánéletben egyaránt sportszerű labdarúgó.

Nagy József

? Nem lesz kieső az NB I-ben ?

Az olimpia miatt hat hétre mozdulatlanná merevedett NB—I-es bajnoki táblázat nemsokára újból megelevenedik. És folytatódik a küzdelem a kiesés elkerüléséért is.

A veszélyes zónában jóval többen tartózkodnak, mint amennyien a bajnoki címért küzdenek, látogassunk el hát ezeknek a csapatoknak a házatájára. Ki hogyan vélekedik a további esélyeket és a bennmaradást illetően, hét fordulóval a befejezés előtt.

Pontosan a tabella közepén

Két csapat rendelkezik 21 ponttal, az MTK és a Tatabányai Bányász. Egyik a 8-ik, a másik a 9-ik helyen áll, tehát pontosan a táblázat közepén. „Papíron" még ők is kieshetnek, a valószínűségszámítás azonban azt jelzi, hogy a bennmaradáshoz szükséges 25—26 ponthoz mindketten megszerzik a hiányzó négyet-ötöt. Hasonlóképpen vélekedik *Heves* Sándor, az MTK elnökhelyettese:

— *Nem elbizakodottságból, hanem egészséges optimizmusom alapján állítom: nemcsak, hogy nem esünk ki, de a jelenlegi helyezésünkön is javítunk. Az őszi idény negyedik mérkőzésétől lényegében tizenkét emberünk szerepelt, nagyjából azonos összeállításban, s ez azt jelenti, hogy a szakvezetés megtalálta a legjobb csapatot.*

Bödecs József, a Tatabánya elnöke ugyancsak derűlátó:

— *Az őszi idényben sokat javult a csapatjátékunk, növekedett a csatárok gólképessége. Tavasszal nyolc meccsen bizonyultak gólképtelennek a csatáraink, ősszel minden mecscsen lőttünk gólt. A fiatalok közül Arany és Ladinszky egyre jobban beváltja a hozzájuk fűzött reményeket. Elárulom még, hogy versenyben akarunk lenni a vidék legjobbja címért. Ha a hátralevő hét mérkőzésen hét pontot tudunk szerezni, akkor még ez a reményünk is valóra válhat.*

Hat pont és a szurkolók segítsége

Az Egyetértést jó ideig az a vád illette ősszel, hogy minden mérkőzésén 0:0-ra törekszik, s akkor már nem érheti baj. Ami azt illeti, az első öt eredménye között valóban négy (!) 0:0 akadt, s a továbbiakban jó néhány 1:1 is szerepelt a társolyukban.

— *Mi újoncok vagyunk* — vélekedik *Komorettó* Béla —, *épp ezért nem érhetett minket szemrehányás. Ősszel már lényegesen bátrabban játszottunk, többet támadtunk, de a két győzelem mellett talán éppen emiatt csúszott be öt vereség. Otthon játszunk az MTK-val, az ETO-val, az FTC-vel és a DVTK-val, idegenben a Dunaújvárossal, a Haladással és a Szegeddel. Soroksáron négy-öt, idegenben két-három pontra van szükség, összesen legalább hatra, akkor már nem lehet baj. Szükségünk van viszont szurkolóink lelkes biztatására. Az összeállításban nem tervezek változtatást.*

A megtért Tamással és Szucsányival...

A két 18 pontos közül a DVTK három, az SBTC négy mérkőzést játszik saját otthonában. *Pesti* György, a diósgyőriek elnöke erősen bizakodik:

— *A három hazai mérkőzésen öt, négy idegenbelin két pontot kell legalább öszegyűjtenünk. Huszonöt ponttal ugyanis, meggyőződésem, bennmaradunk. Persze, mindehhez le kell győznünk a saját pályánkon a Pécsi Dózsát és az SBTC-t s egy pontot itthon kell tartanunk a Fradival szemben. S, ha Újpesten reálisan nem is számítunk pontszerzésre, Szombathelyről, Soroksárról és Tatabányáról csak elhozunk öszszesen két pontot. Esetleg hármat.*

— Mi az újság Tamással és Szucsányival?

— *Szeptember 24-én lejárt a büntetésük, amit sportszerűtlen, fegyelmezetlen magatartásuk miatt kaptak.*

— Milyen fegyelmezetlenség volt az?

— *Nem tudom, fontos-e, érdekes-e ez?*

— Nem az érdekességen van a hangsúly. Úgy tudjuk, a Vasas elleni mérkőzés előtt egyik este — külön-külön — elhagyták az edzőtábort és hajnalig, illetve reggelig távol voltak.

— *Az eltiltás alatt a pályát sem volt szabad látogatniok, de a közeli réten azért rendszeresen edzettek. S a szertáros nem kap büntetést, amiért kivitt nekik melegítőt az edzéseikhez...*

— Bennmaradunk! — vélik Tarjánban

A Salgótarjáni Bányász sportirodájában *Végvári* József főtitkárt éppen számolgatás közben találjuk.

Most számítottam ki, hogy 24 pont elég a bennmaradáshoz — magyarázza a főtitkár —, *mi viszont huszonötöt szerzünk. A négy hazain hatot, a három idegenbelin legalább egyet ez összesen hét, vagyis huszonöt.*

Marosvári Béla edző is derűlátó:

— *Fehérvárról, Győrből és Diósgyőrből három pontot kellene elhoznunk s bizom benne, hogy ez sikerül. Jövőre aztán majd jobban kell igyekeznünk már az elején is...*

Derűlátás Győrben és Szombathelyen

A Győri ETO sportirodájában *Pálkövi* Gyula elnök, *Pécsi* Béla szakosztályvezető és *Szusza* Ferenc edző éppen a szakosztály ügyeiről beszélget, amikor benyitunk.

—*A gyengébb szereplés okait alaposan kielemeztük* — újságolja az elnök — *s hetekkel ezelőtt megbeszéltük a javítás módozatait, lehetőségeit. Ennek eredménye néhány mérkőzésen már megmutatkozott. Úgy vélem, hogy itthon hat, idegenben két pont, összesen nyolc elég lesz ahhoz, hogy végképp megkapaszkodjunk. Izsákira november 3-án már számítunk.*

— Az ETO jó néhány gólt kapott kapushibákból. Hogy lehet az, hogy ez nemzetközileg ismert csapat ne rendelkezzék egyenletes formát mutató, igazán jó kapussal?

— *Az igazság az, hogy nemcsak kapushibák okozták a vereségeket. Ettől függetlenül: az átigazolások során feltétlenül alaposan körülnézünk.*

Az elnökhöz hasonlóan *Pécsi* Béla és *Szusza* Ferenc is optimista. Mindketten 8 pontot várnak s egyöntetű a véleményük: a jelenlegi helyezésüknél lejjebb nem adják.

Tátrai Sándort, a Szombathelyi Haladás edzőjét egy budapesti presszó csöndes sarkába invitáljuk.

— *Elég jó a sorsolásunk s én szilárdan bizom benne, hogy nyolc pontot összeszedünk. A DVTK, a Szeged, az ETO és az Egyetértés ellen Szombathelyen lépünk pályára, ez minimálisan hat pont. Csepelről és Kispestről pedig egy-egy pontocskát kalkulálok.*

— Egyik-másik mérkőzésen sok gólt kaptak!

— *Sajnos, játékfelfogásbeli viták akadtak, gyakran nem tartották be a fiúk az utasításokat, amiatt fellazult a védelmünk. Ezért kaptunk három egymás utáni mérkőzésen tizenkét gólt...*

Fehérvár és Szeged sem akar kiesni

Tizenhét pontja van a Székesfehérvári Videotonnak, de még a Haladásénál is rosszabb gólaránnyal. Vajon ők bizakodók-e?

— Hét, inkább nyolc pont kell — szögezi le *Pethő* István szakosztályvezető, miközben az első csapat edzését figyeljük a lelátóról. *— Az őszi szerepléssel elégedettek vagyunk. Ha úgy folytatjuk november 3-án, ahogyan augusztus 4-én elkezdtük, meglesz az a nyolc pont. A jelenlegi erkölcsi és szakmai összhang biztosíték lehet rá, hogy megindulunk felfelé a táblázaton. Főleg akkor, ha Kerecsényi sérülése rendbe jött, s a fiú újból rendelkezésünkre áll.*

Edzés után *Fejes* Gáborral, az együttes kitűnő balhátvédjével váltunk egy-két szót.

— Roppant nehéz a dolgunk, hiszen mi újoncok vagyunk az első osztályban. Én nem állítom határozottan, hogy bennmaradunk, de azt igen, hogy a sportszerűség határain belül mindent elkövetünk érte.

A Szeged helyzete — a maga szerény 15 pontjával — valóban aggasztónak látszik.

— Nekünk nem elég hét-nyolc pont a bennmaradáshoz — magyarázza *Bánáti* János dr. edző *—, mint az előttünk állók zömének. Legalább kilenc, de inkább tíz pontra van szükségünk. Talán különösnek tűnik, de nem adtuk fel a küzdelmet. Volt már példa rá, hogy a tabella alján álló csapat ilyen reménytelen helyzetből is felküzdötte magát.*

Egy kis összehasonlítás

Érdekesnek tartjuk, ha egy pillantást vetünk a múlt évi és az idei bajnokság állására, az 1967. évire is a 23-ik forduló után. (Pontosabban: a tabella második felére.) Az első oszlop az 1967. évi, a második az idei állás:

8. Pécs	20	8. MTK	21
9. Dunaújváros	20	9. Tatabánya	21
10. Szeged	20	10. Egyetértés	19
11. Honvéd	19	11. DVTK	18
12. MTK	18	12. BTC	18
13. SBTC	18	13. ETO	17
14. Komló	18	14. Szombathely	17
15. Szombathely	15	15. Videoton	17
16. Eger	13	16. Szeged	15

A Szeged edzője helyesen állapította meg, hogy reménytelen helyzetből is küzdötte fel magát egyik-másik csapat. Nem kell messzire mennünk, hiszen — a számok is mutatják — a Haladás már teljesen reménytelennek látszó helyzetben volt. És ugyebár mégis... Igaz, ilyenkor a hajrá idején rengeteget számít, hogy ki mennyit tud „bedobni", azaz mennyi rejtett tartalékenergiát, erőt, állóképességet, lelkesedést, küzdőszellemet tud magával vinni a pályára. A Szombathely tavaly tudott...

Érdekes aztán a múlt évi bajnokság végeredménye (csak a 9. helyezettől lefelé, a Csepelnek, a nyolcadik helyen, 20 pontja volt):

9. Szeged 26, 10. MTK 25, 11. Pécs 25, 12. Szombathely 25, 13. SBTC 25, 14. Dunaújváros 25, 15. Komló 24, 16. Eger 19.

Úgy tűnik, hogy 25 pont ezidén is elegendő lesz a bennmaradáshoz, de azért csak az a csapat alhat nyugodtan az utolsó forduló előtt, amelynek már akkor a tarsolyában lesz az a bizonyos 25 pont. És persze a gólarány sem elhanyagolható körülmény. A hátralevő hét fordulóban minden adott és kapott gól sokat számít...

„Pontháború"

A szót azért tettük idézőjelbe, mert tulajdonképpen nem a pontok háborúskodnak, hanem érettük vívnak óriási harcot majd a csapatok. Leírjuk (sorrendben) a felsorolt csapatok hátra levő ellenfeleit, akik ellen odahaza játszanak, azoknak a nevét dőlt betűvel szedettük, közöljük a tavaszi eredményt is, tehát azt, hogy a hátra levő ellenfelektől hány pontot szereztek.

MTK: Egyetértés 0:0, Csepel 1:3, *Pécs* 0:1, Videoton 3:1, Tatabánya 1:3, *Bp. Honvéd* 0:2, *Haladás* 0:0. Összesen 4 pont!

Tatabánya: SBTC 1:4, *Videoton* 0:1, Honvéd 0:0, Dunaújváros 2:2, *MTK* 3:1, *DVTK* 0:0, Vasas 1:2. Összesen 5 pont.

Egyetértés: *MTK* 0:0, *ETO* 0:0, Dunaújváros 3:1, *FTC* 1:1, *DVTK* 1:3, Haladás 1:1, Szeged 3:0. Összesen 8 pont!

Diósgyőr: Haladás 1:0, Ú. Dózsa 1:1, *FTC* 0:1, *Pécs* 1:4, Egyetértés 3:1, Tatabánya 0:0, *SBTC* 2:1. Összesen 8 pont.

Salgótarján: *Tatabánya* 4:1, *Vasas* 1:3, Videoton 2:2, ETO 2:2, *Honvéd* 0:2, *Dunaújváros* 1:2, DVTK 1:2. Összesen 4 pont.

Győri ETO: *Videoton* 0:1, Egyetértés 0:0, *Szeged* 1:1, *SBTC* 2:2, Haladás 1:1, Ú. Dózsa 1:1, *FTC* 1:1. Összesen 6 pont.

Szombathelyi Haladás: *DVTK* 0:1, *Szeged* 0:2, Csepel 2:2, Honvéd 2:1, *ETO* 1:1, *Egyetértés* 1:1, MTK 0:0. Összesen 6 pont.

Videoton: ETO 1:0, Tatabánya 1:0, *SBTC* 2:2, *MTK* 1:3, Ú. Dózsa 2:6, Csepel 1:3, *Pécs* 0:2. Összesen 5 pont.

Szeged: *Honvéd* 1:3 Haladás 2:0, ETO 1:1, *Ú. Dózsa* 0:11, Dunaújváros 0:1, FTC 1:6, *Egyetértés* 0:3. Összesen 3 pont.

Ha a hátralevő ellenfelekkel szembeni tavaszi teljesítménysorozatot vesszük alapul (függetlenül az otthon vagy idegenben játszott mérkőzésektől), kétségkívül a Szeged helyzete látszik a legreménytelenebbnek. Ámbár... Ahogy az érdekeltek elmondták, tulajdonképpen egyik csapat sem esik ki.

Pedig létszámemelésről — szó sincs...

Szűcs László

Egyetértés—Videoton 2:0. Halápi berúgja az Egyetértés első gólját. (MTI Foto, Pálfai Gábor felvétele)

Elnézést!

Szeptemberi számunk címlapján a fiatal szélső tehetségek fotóinak aláírásába hiba csúszott. Tóth III. nem a KISTEXT, hanem az IKARUS játékosa.

FORINTOS KÉRDÉSEK

Az olimpia kissé háttérbe szorította ezekben a hetekben a labdarúgást. Érződött ez a beérkezett pályázatok mennyiségén, de minőségén is. A hosszú bajnoki szünet miatt az olvasók kevésbé tudták kérdéseiket aktualizálni, s inkább általánosságokban merültek ki. Sokan még mindig az olimpián részvevő csapat személyi kijelölését elemezték, bírálták, mire azonban az illetők kezükhöz kapják az októberi számot, válogatottunk túl lesz a csoportmérkőzéseken, éppen ezért minden ilyen irányú válaszadásunk már eleve elvesztette jelentőségét. Ebből a témakörből mindössze azt tudakoltuk meg, hogy a sérülése miatt itthon maradt szegedi Kozma Mihály helyett miért nem vittek ki más játékost? A szakvezetők — Sós Károly és Lakat Károly dr. — elegendőnek tartották a 18-as létszámú keretet, mivel sok esztendős gyakorlatuk szerint minden játékos úgysem tud szerepelni egy ilyen jelentőségű tornán, többhetes „verseny kiesése" pedig káros lehet formája tartásában, de az is szempont, hogy mivel nem kerül rá a sor, akarva-akaratlanul lazább lesz az eseményhez, az edzésekhez való hozzáállása, ami pedig az egész csapat erkölcsi erejét gyengítheti.

Mint már fentebb említettük, a kérdések ezalkalommal nem voltak eléggé érdekesek, eredetiek, így először a kiírás óta nem is adjuk ki a jutalmat. „Átvisszük" a jövő hónapra, azaz halmozunk. Tehát októberben jól sikerült „hármas kérdés-csoporttal" 400 Ft-os vásárlási utalványt is lehet nyerni. S itt kívánunk válaszolni Győri Imre (XIII., Visegrádi u. 69/D.) olvasónknak, aki ugyan nagy örömmel vette, hogy szeptemberben három kérdése is megválaszolásra talált, sajnálattal viszont, hogy egyiket sem ítélték „forintosnak". Meg is kérdezte: A díjak odaítélésekor milyen szempontokat vesznek figyelembe, mikor osztják meg a díjakat?

Válaszunk: Arra törekszünk, hogy olyan kérdés kapjon forintos elismerést, amely valami eredeti gondolatot vet fel, érdekessége vitathatatlan. Pontosabban: a magyar labdarúgás teljességével való gondolkozásra szeretnénk „ihletni" olvasóinkat, túl akarnánk emelkedni ezzel a rovattal az ún. szerkesztői üzenetek témakörén, mert meg kell mondanunk, elég sok a sablonos kérdés. Ezek általában bizonyos intimitásokra vonatkoznak, nem mindenkit érdeklők. A díjat akkor osztjuk meg, ha két vagy esetleg három pályázat is megnyeri tetszésünket, s nem tudunk a „legjobbról" dönteni.

A kérdések zöme most arra vonatkozott, **hogyan történhetett meg az UEFA sürgősségi bizottságának a döntése, amely szerint a BEK-ben és a KEK-ben nyugati és keleti csoportot hoztak létre, s így lényegében új „párosításokat" csináltak, azaz nagyjából újra sorsoltak.** Ez végül is azt eredményezte, hogy a szovjet, magyar, bolgár, lengyel és NDK csapatok visszaléptek a tornáktól. Az egész üggyel kapcsolatosan

Barcs Sándort,

az UEFA magyar elnökhelyettesét kértük meg a válaszadásra:

— A fennálló szabályok értelmében az UEFA sürgősségi bizottságának jogában állt megváltoztatni a sorsolást. Ehhez nem kellett kikérnie a klubok és a nemzeti szövetségek véleményét. A mi megítélésünk szerint azonban ez a ténykedésük megsértette az alapszabályt, amely megtilt mindenféle politikai diszkriminációt. Márpedig ez vitathatatlanul az volt. A magyar szövetség kérésére az UEFA rendkívüli végrehajtó bizottsági ülést hívott össze, amelyen magyar részről kifejtettem azt a véleményt, hogy a sürgősségi bizottság döntése alapszabály ellenes. A V. B. azonban leszavazott ebben a kérdésben, úgyhogy tiltakozásként az érdekelt országok egyöntetűen visszaléptek a küzdelmektől. Mivel önkéntes lépésről volt szó, kártérítés nem illeti meg az illető szövetségeket. Csapataink természetesen a következő kiírásra jelentkezhetnek, ismét visszanyerik helyüket a BEK-ben és a KEK-ben.

Barcs Sándortól kérdezték még:

— Milyennek kell ma lennie egy ideális sportdiplomatának, hogy meg tudja oldani a sokasodó feladatokat? (Nagy László, IX., Epreserdő u. 9.)

— Elsősorban — s itt a labdarúgó sport tisztségviselőire gondolok — ismernie kell a sportág csínját-bínját, fortélyait, szabályzatát, de járatosnak kell lennie a szervezési kérdésekben is, hiszen gyakran téma, egy-egy torna lebonyolítása, sorsolása. Ha az utóbbi némiképp irányított, tisztában kell lennie a nemzetközi erőviszonyokkal is. Mindez azonban közel sem elég. Több nyelven kell beszélnie az illetőnek, mert tolmácsolás útján nem lehet közvetlen kapcsolatot teremteni senkivel. De szükséges még a megfelelő alkat, az egyéb területeken való jártasság, a biztos fellépés, a legnehezebb körülmények közötti alkalmazkodni tudás stb., stb.

— A Real Madrid pénteki edzésén — mintahogy Ön írta egy alkalommal a Labdarúgásban — szabadgyakorlás folyik, mindenki azt „skálázza", amiben a leggyengébb. Nem lehetne ugyanezt csinálni az UEFA kerettel is, hiszen néha bosszantó hiányosságokat lehet felfedezni egyik-másik játékosnál? (Kovács Józsefné, X., Füzér u. 42.)

— A Real megengedheti magának, hogy a legképzettebb labdarúgókat megvásárolja. Ezek a játékosok már olyan „szinten" vannak, hogy igen gyakran önmaguk irányítják edzésmunkájukat. Ezzel szemben az „UEFA-sok" fiatal gyerekek, nekik segítségre van szükségük, mert némelyüknek bizony sejtelme sincs a különböző gyakorlatok jelentőségéről, ők még nem tudják önmagukat edzeni. Ennél a keretnél van talán a legnagyobb szükség a jó edzői munkára, hiszen futball-palántákról van szó, akiknek a fejlődése a szakvezetők kezébe van letéve.

További válaszadók:

Sárosi László,

a DVSC edzője:

— Mi az oka Ön szerint a nagy múltú DVSC labdarúgócsapata visszaesésének, s bízik-e az NB I B-be jutásban? (Budai Miklós, Budaörs, Ady Endre u. 53/B.)

— Az utóbbi években nagyarányú volt a játékos „fluktuáció" a klubnál. Három év alatt közel ötven labdarúgó távozott el vagy éppen jött a klubhoz, ezért még jelenleg is tart a csapatkeresés. No és persze az is egyik ok, hogy olyan képességű játékosok hagyták el többek között a várost, mint Varsányi, Puskás,

Arany és mások. Ilyen vérveszteséget nem lehet máról-holnapra kiheverni. Hogy mikor sikerül majd végre rendezni a „sorokat"? Bizony ez fogas kérdés, évek munkája kell hozzá.

— A csapat közel állt a feljebbjutáshoz, de a remény most már kevés. Olyan „hidegzuhany" szólt közbe, mint pl. a Gyulától debreceni pályán elszenvedett vereség (0:1).

Börzsei János

Több kérdés összefoglalójaként mondotta el az MLSZ főtitkára, hogy **miért csak két mérkőzést játszott ebben az évben a magyar labdarúgó-válogatott?**

— Kezdetben az volt az elképzelés, hogy a válogatott játszik majd az olimpiai tornán. Miután ez az elgondolás módosult, újabb mérkőzések közbeiktatására már nem volt lehetőség. Nem sikerült VB selejtezőt sem lekötni az őszi idényre, az osztrákok pedig lemondták a Budapestre tervezett 113. találkozót.

— Régen szokás volt egy-egy nagy játékosegyéniség ünnepélyes elbúcsúztatása, ez mostanában miért marad el? (Kemény György, II., Szilágyi E. fasor 45/B.)

— Ez a szokás nem ment feledésbe, de a „nagyok" közül az elmúlt időben senki sem akasztotta szögre a cipőjét. Ha lesz ilyen (Mátrai, Fenyvesi dr. Sipos,...), az MLSZ tudni fogja a feladatát.

— Miként lehetett, hogy az U. Dózsa az ősszel háromszor egymásután idegenben játszott, ugyanígy a Békéscsaba is. Hogyan is történik a sorsolás? (Hegedűs Géza, Békéscsaba, Luther u. 101.)

— Sorsolásnál először figyelembe vesszük, hogy egy városnak hány csapata van, milyen osztályban játszanak, azután természetesen olyan besorolást akarunk készíteni — részint irányítással —, hogy a helyi csapatok „elkerüljék" egymást, azaz minden vasárnap legyen eseménye a helységnek. Az említett eset az U. Dózsával azért következhetett be, mert tavasszal a Salgótarján felcserélte pályaválasztói jogát a lila-fehérekkel, de más csapatokkal is. A legnagyobb figyelem mellett is adódnak persze apróbb hibák, kikerülhetetlen nehézségek.

Egyesek azt is kérdezték Börzseitől, hogy **milyen részesedést kapnak a klubok a tévétől, ha mérkőzéseiket közvetítik, mások pedig, hogy az olimpiai együttes játékosainak mexikói szereplése válogatottságnak számít-e?**

— A tévé bizonyos százalékos alapon egyezik meg a klubokkal, ebben nagy jelentősége van a mérkőzés „milyenségének" (nemzetközi, NB I-es, ezen belül rangadó, NB I B-és stb.). Az olimpiai részvétel nem számít országos válogatottságnak.

Petrovits László,

fotoriporter:

— Hogyan készítette el a Labdarúgás júliusi számának cím és borítólapját, amely zöld-mezőben összefüggően ábrázolta a góllövő lista éllovasait, Dunai II-őt, Korsóst és Farkast? (Kiss István, Bugac, Kada Elek u. 1.)

— Egy-egy akcióból „emeltem ki" a három játékost, és külön fotózott füves pálya részletre illesztettem rá. A harmadik „kellék", a labda, ugyancsak montálással került a képre.

Kovács József

a JT elnöke:

— A játék nagyfokú felgyorsulása miatt nem volna-e helyes ha már 30 éven aluli játékvezetők is lennének az élvonalban? (Többen kérdezték.)

— Amit megnyernénk a réven, azt elveszítenénk a vámon. Kétségtelen, volna előnye, ha egy fiatalabb játékvezető állandó futásával a legközelebbi szemlélője lehetne az akcióknak, de még ennél is nagyobb a jelentősége a rutinnak, a tapasztalatnak. Ez a legkényesebb helyzetben is kisegítheti a játékvezetőt, a képesség megszerzése azonban időt igényel. Kivételek persze lehetnek, de nagy általánosságban a harmadik és negyedik iksz között tanul a játékvezető, s csak ezután lesz „tanár".

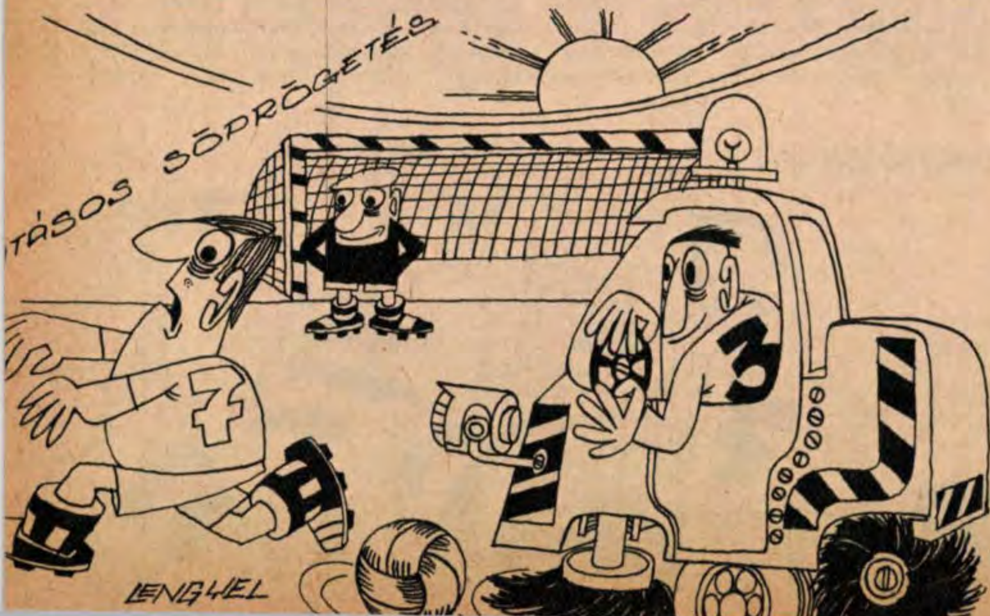
— Mit lehet az ellen tenni, hogy a játékos sérülés „szimulálással" ne zavarjon meg egy akciót, ne húzza az időt felesleges vonaglásával, kezeltetésével? (Kovács Józsefné, X., Füzér u. 42.)

— Szabály szerint a játékvezető csak az akció befejeztével „reagál" az ilyen esetekre, olyan szabálymódosítási előterjesztésről azonban nincsen szó, hogy az így „vétkező" játékost időre szóló kiállítással büntessék.

Albert Flórián

— Miért akar mindig közelről gólt lőni, miért nem vállalkozik távolról is kapura-lövésre? (D. Szabó Sándor, XIII., Hegedűs Gyula u. 39—41.)

— Amikor még előretoltan ún. éket játszottam, tartózkodási helyem legtöbbször az ellenfél 16-osán belül volt. Ha hozzám került a labda, ketten-hárman voltak a nyakamon, cseleznem kellett, ha helyzetbe akartam kerülni. Amikor le tudtam rázni őrzőimet, már ott álltam néhány méterre a kaputól, egyik vagy másik sarokba gurítottam a labdát, persze néha mellé is, vagy éppen fölé emeltem. Ez beidegződött nálam, s most hogy hátulról irányítok, a pozícióm néha a félpályánál van. Amikor pedig 20—25 m-re közelítem meg az ellenfél kapuját, legtöbbször arra törekszem, hogy valamelyik játékostársamat ugrasszam ki, hozzam helyzetbe. Persze ilyen távolságról már én is gyakrabban kapura lőhetnék, de úgy érzem még, hogy lövéseim nem elég erősek ahhoz, hogy gólt is hozzanak.

Jugoszláv vándorok

A Jugoszláv Labdarúgó Szövetség eddig igen liberálisan kezelte a külföldre szerződni akaró játékosok kiadatását. A futballisták éltek is ezzel a nagystílűséggel, és tömegesen szerződtek külföldi egyesületekhez. Egyedül a nyugatnémet ligában csaknem húsz labdarúgójuk szerepel, és legtöbbjükkel új klubjaik nagyon meg vannak elégedve. Mitics szövetségi kapitány azonban nem szívesen állítja be a válogatottba a vándorokat és inkább a hazai fiatal tehetségekre támaszkodik. Hogy ez mennyire helyes politika, azt bizonyítja, a jugoszláv válogatott szép sikere az Európa-bajnokság olaszországi döntőjében. Most három tehetséges játékos (Felc, Jan és Ravnik) szeretne az Egyesült Államokba kivándorolni, ahol amatőrként akarnak szerepelni. A jugoszláv szövetség azonban már sokkal szigorúbban bírálja el az ilyen kérelmeket mint a múltban: csak olyan futballistákat hajlandó a külföldnek kiadni, akik 28 éven felüliek és igazolják, hogy új működési helyükön legalább egy évre állást vállaltak.

„ARANYLABDA"

Várományos: Franz Beckenbauer

Franz Beckenbauer, a Bayern München mindenese kettős jubileumot ünepelt. Szeptember 11-én töltötte be huszonharmadik életévét, s két héttel később Marseille-ben, a franciák elleni mérkőzésen huszonötödik alkalommal játszott a nyugatnémet válogatottban. A mosolygós Franz két éve a világbajnokságon futott be igazán. A döntőbe jutott nyugatnémet csapat egyik erőssége volt. Az elmúlt idényben, bár együttese csak az ötödik helyen végzett az első ligában, mégis Beckenbauert választották az évad labdarúgójává. A kiváló labdarúgó a jelenlegiek szerint komoly eséllyel pályázik arra is, hogy Albert Flóriántól átvegye a legkiválóbb európai labdarúgók stafétabotját „az aranylabdát", tavalyi negyedik helyéről az év végén az elsőre lépjen előre!

A KICKER a közelmúltban négy folytatásból álló terjedelmes cikket közölt Beckenbauerról. (Füzetben is megjelent.) Nyilatkozata érdekesebb részleteit változtatás nélkül adjuk közre...

Jótanács mindenkinek: tanulni, tanulni és tanulni...

Mindent meg lehet tanulni, amit az ember akar. Akármilyen foglalkozásnál, így a labdarúgásnál is egy alapvető jelszó létezik: tanulni, tanulni és újra csak tanulni! Akárkiről van szó, kitartó szorgalomra van szükség ahhoz, hogy egyszerűen ne hagyja magát letéríteni arról az útról, amit maga választott. Tisztában kell lenni azzal, hogy mit is tud az ember, és ehhez kell szabni a célokat. Lényegében minden, még ami a lelátóról oly könnyűnek, egyszerűnek és elegánsnak tűnik, az is hihetetlen kemény munka eredménye. Aki könnyen fogja fel a dolgokat, az sohasem ér a csúcsra.

Az edzők, az idősebb játékosok még nálam is sokkal jobban tudják: mennyi nagy tehetség tűnik fel. Közülük azonban nagyon-nagyon kevesen érik el a legjobbak színvonalát. Óriási tehetségek kallódnak el, mert egyszerűen nem hajlandók keményen dolgozni. Viszonylag jól kezelik a labdát és azt gondolják, hogy mindez már elég, kiváló játékosnak képzelik magukat. S mire rájönnek tévedésükre legtöbbször már késő...

A legjobb csel

A labdarúgás lényege természetesen a j á t é k, s a legfontosabb, hogy ez örömet jelentsen. Nem értek egyet azokkal, akik minden áron csak a győzelmet hajszolják. Én magam egy-egy vesztes mérkőzés után is elégedett vagyok, feltéve, ha a vereség ellenére úgy érzem, hogy a csapat mindent megtett a győzelem érdekében, s ha én is jól játszottam, dehát az ellenfél még jobb volt.

A mérkőzések során egy-egy sikeres csel is demoralizálja az ellenfeleket, önbizalmat ad az embernek, és örömet szerez a szurkolóknak. Természetesen, ha már ott van a labda az embernél, s akkor kezd gondolkozni, hogy mit is kezdjen, merre, hogyan cselezzen, milyen trükköt alkalmazzon, akkor már réges-régen elkésett. Az elhatározásnak nagyon gyorsnak kell lennie. Ami a labdalevételt illeti látványos, de veszélyes dolog a mellel történő levétel, vagy a lábfejjel végzett „toppolás". Belsővel vagy talppal lényegesen biztosabb a dolog, csak természetesen nem annyira mutatós.

Hasznos dolog és magam is nagyon kedvelem a hosszú, emberhez menő átadásokat. A kivitelezéshez elsősorban pontosság, jó érzék és nem utolsósorban kiváló rúgótechnika kell. Magától értetődik, hogy mindezt edzéseken, edzőmérkőzéseken sokszor nagyon-nagyon sokszor kell gyakorolni.

S hadd áruljam el végül mi a legjobb cselem. A kapu előtt a legcélszerűbb, ha az ember egy pillanatra feltekint a levegőbe, ugyanezt teszi az ellenfél is, s közben gyorsan be kell lőni a labdát. Egyszerű ugye? — Tessék kipróbálni!...

Jobban kiszolgálni a közönséget

Idetartozó kérdés: a labdarúgás közönségét lényegesen jobban kellene kiszolgálni. Ez természetesen nem megy egyik napról a másikra, de a jövő stadionjait fedett lelátókkal, ülőhelyekkel képzelem el. Bevallom őszintén én magam sem mennék ki túlzott lelkesedéssel rossz időben labdarúgó-mérkőzésre, hogy két óra elteltével csuromvizesen térjek haza. A televízió konkurrenciáját csak a közönség jobb kiszolgálásával lehet „kiszorítani". A kényelem nagyon nagy úr. Nem fogom elfelejteni, hogy a Milan elleni idei KEK elődöntőnk előtt a feleségem ismerős, baráti körben néhány tiszteletjegyet akart kiosztani. A jóbarátok köszönték a figyelmet, de a kedvezőtlen időben inkább a tévét választották. Pedig számunkra éppen ez volt az év mérkőzése!

Beckenbauer a róla készült füzet címlapjával

Elmosódnak a posztok

Egy dologban egészen biztos vagyok. A labdarúgásban nincs szükség dopping ellenőrzésekre. A tőlünk elvárt, magas fokú teljesítmény tartósítására egyszerűen nincs dopping. A sportorvoslás fejlődése, a rokontudományok fokozottabb bekapcsolása a futballban is mind magasabb teljesítményekhez segíthet bennünket. Nagy ugrásra azonban aligha lehet számítani. A nagyszerű segédeszközökkel folyó, mai korszerű edzés már csaknem mindent kiprésel belőlünk. Az edzés egyre inkább 120 perces teljes összpontosítást, és nagy fokú fizikai erőkifejtést igényel, hogy utána egy negyeddel kevesebbet, azaz 90 percet végigbírjunk a mai gyorsuló játékban.

A jövőben véleményem szerint csaknem teljesen el fognak tűnni azok a játékosok, akik egyik vagy másik poszt specialistái közé tartoznak. A játék gyorsulása, a fejlődés azt kívánja majd, hogy a játékos kettes számmal a hátán éppúgy minden feladatot meg tudjon oldani, mint a tizenegyessel a mezén. Nagy egyéniségek, gólkirályok a jövőben is akadnak majd, de az igazi jövő a sokoldalú játékosoké!

Éjjel-nappal rúgnák a labdát

Messzi földről érkeztek, a távoli Vietnamból. A 34 fiatal labdarúgó utazásának, magyarországi tartózkodásának célját Do Duc Uyen, a Vietnami Demokratikus Köztársaság Oktatási Minisztériuma sport osztályának vezetője így foglalta össze:

— Tanulni jöttünk és éppen ezért rendkívül nagy hálával tartozunk a magyar sportvezetésnek, a Magyar Labdarúgó Szövetségnek. Ebben a csodálatosan szép, vendégszerető országban otthon érezzük magunkat. A nagyszerű, figyelmes vendéglátás egyben a vietnami és a magyar nép barátságának kifejezése. Jó érzéssel tapasztaljuk, hogy a magyar nép szolidáris harcunkkal, nem állunk egyedül az amerikai imperializmus elleni küzdelemben. S most a sport terén, a labdarúgás fejlesztésében nyújtanak komoly segítséget. A 34 játékost, különböző csapatokból válogattuk össze. Ezekből a fiatalokból szeretnénk kialakítani a jövő vietnami válogatottját. De egyben azt is reméljük, hogy ezek a játékosok otthon, társaik körében is elterjesztik, átadják majd az itt látott módszereket s ennek segítségével emelkedhet a vietnami labdarúgás színvonala.

Az élet megy tovább

Do Duc Uyen békés tervekről, békében megvalósítható célokról beszélt. Hazájában, ma még nap, mint nap bombák robbannak, az amerikaiak sorozatos légitámadásokkal próbálják megtörni a hős vietnami nép ellenállását. Az élet azonban — ahogy a vendégek elmesélték — az intervenció ellenére megy tovább, a sportban is!

Népszerűség tekintetében a futball áll az első helyen Vietnamban a sportok közül. Igazi nagy stadionjuk ugyan még nincs, de a korábbi évek nemzetközi mérkőzései során, például a Bp. Honvéd egyik nagy sikerű vendégjátéka alkalmával ötvenezer néző is összegyűlt. A rendszeres bajnoki mérkőzésekről most a rendkívüli körülmények miatt le kellett mondani. A labdarúgás ennek ellenére sem szünetel. Fiatalok és idősebbek, katonák és civilek rúgják a labdát, mérkőzéseket is szerveznek, csak legfeljebb nézők nincsenek.

Így lényegében a vendégség első heteit csak edzésekkel töltötték, hogy újra hozzáedződjenek a rendszeres sportoláshoz. A legtöbbször délelőtt-délután gyakoroltak — Vadas Miklós irányításával, aki az MLSZ felkérésére vezette az edzéseket.

Tudásvágy ...

— Külön hálásak vagyunk, hogy ilyen kiváló szakembert bocsátottak rendelkezésünkre. Bizony nagyon jó volna, ha Vadas Miklós hosszabb ideig dolgozhatna játékosainkkal — dicsérte a magyar edzőt a küldöttség vezetője.

— Úgy kellett őket visszafogni. Tudásvágytól, lelkesedéstől fűtve éjjel-nappal rúgnák a labdát, a pályán lennének, hogy itt a jó lehetőségek között bepótolják az otthon kényszerűségből elmulasztottakat. Nagyszerű sportemberek ezek a vietnami játékosok — mondta tanítványairól Vadas Miklós.

Tolmácsra nincs szükség. A mester és a tanítványok között nyelvi nehézségek nem akadnak. Többen jól beszélnek franciául és nagyszerűen megértik Vadas francia nyelvű tanácsait, vezényszavait. Az első hetek szorgalmas edzései után Kaposvárott mutatkoztak be, majd Kecskemét, utána Szeged s a Duna-Tisza közének több csapata következett az ellenfelek sorában. A labdát jól kezelő, technikailag képzett, de erőnlétileg még érthetően nem a legjobb állapotban levő vietnami labdarúgók Vadas Miklós véleménye szerint jó NB II-es színvonalat képviselnek, s talán még az NB I B végére is beférnének.

Sokat szeretnének tanulni és ezért megnézték a magyar válogatott régi nagy mérkőzéseiről készült filmeket is. A londoni 6:3 kockái után a jelenlegi magyar élvonalbeli labdarúgóktól is hallott óhajt ismételték:

— Vajon megtanulunk-e egyszer mi is így futballozni?!

Vad Dezső

Edzés a Népstadionban — Vadas Miklós irányításával. (MTI Foto, Petrovits felv.)

A nemzetközi játékvezetés időszerű kérdéseiről

Sir Stanley Rous nyilatkozata

Greetings to the readers of the Newspaper
I hope their interest and enthusiasm for football will be lasting whether their team is top or bottom of the league in which they play, and whether they agree with the decisions of the referee or not. Remember – the Referee's decision is always right!

Stanley Rous
President of F.I.F.A.

10. 9. 68.

(Üdvözlet a LABDARÚGÁS olvasóinak! Remélem, hogy az Önök érdeklődése és lelkesedése a labdarúgás iránt maradandó lesz, függetlenül attól, hogy kedvenc csapatuk hogyan szerepel a bajnokságban, s egyezik-e véleményük a játékvezető döntésével, vagy sem. Egyet ne felejtsenek el: a játékvezető ítélete mindig a helyes!)

Egy nappal a nagy érdeklődéssel várt Ferencváros—Leeds United VVK döntőmérkőzés előtt vetette papírra e sorokat Sir Stanley Rous, a FIFA elnöke, a Gellért szállóbeli lakosztályán. Mintha megérezte volna, hogy a szurkolókat vigasztalnia és a játékvezető döntését igazolnia kell.

Budapesti tartózkodása során, a tiszteletére rendezett különböző fogadásokon sok, érdekes, a labdarúgást érintő kérdést tettek fel számára. Mi azonban kifejezetten a nemzetközi játékvezetés néhány időszerű kérdésére kértük válaszát. Készséggel állt rendelkezésünkre.

— Milyen meggondolás késztette a FIFA-t az UEFA keretében működő önálló Játékvezetői Bizottság felállítására?

— Ennek szükségessége az UEFA részéről merült fel. Feladata tanfolyamok szervezése és az európai játékvezetők minősítése lesz. Szerintem szorosan együtt kell működnie a FIFA-val. Nem fordulhat elő ugyanis, hogy az UEFA más rendelkezéseket adjon a keretéhez tartozó bíróknak, mint a FIFA, mert ez megint csak az oly sokat emlegetett egységes játékvezetői felfogás rovására menne.

— A FIFA listán kb. 800 játékvezető neve szerepel, ugyanakkor a ténylegesen működők száma elég csekély. A rangos döntőkön pl. csak az ún. „fémjelzett" játékvezetők juthatnak szóhoz. Nem volna-e jobb, több játékvezetőt szerepeltetni?

— A nemzetközi mérkőzésekre a FIFA csak azt az országot jelöli meg, amelynek a szövetsége a játékvezetőt küldi. A személy kiválasztása már a nemzeti szövetségek hatáskörébe tartozik, a FIFA-keretbe jelölt hét játékvezető közül azt küldik, akit akarnak.

— A szabálymódosítási javaslatokkal kapcsolatban (mint például a szabadrúgásnál az első érintésig nem lehet les stb.) sor került „kísérleti-mérkőzésekre". Vajon az itt szerzett tapasztalatok elegendők-e a különböző döntések meghozatalához?

— A kísérleti mérkőzések általában nem hozták meg a várt eredményt. A csapatok pl. nem tudtak, vagy nem akartak a leshelyzet teljes vagy részleges feloldásának szabadságával élni. Sőt, ugyanúgy játszottak, mint azokon a mérkőzéseken, ahol a rendes játékszabályok vannak érvényben. Konkrétan tehát nem hoztak eredményt — így egyelőre nincsen szó semmiféle módosításról.

— Érdekes volt az a döntés, amely szerint a Világ Kupa ezévi döntőin az előzőleg kijelölt három bíró közül, csak a mérkőzést megelőző egy órával jelölték ki a vezető-bíró személyét. A FIFA részéről mi tette ezen intézkedést indokolttá?

— Ezt az eljárást a dél-amerikaiak javasolták, ahol ez náluk már régóta bevett szokás. A gyakorlattal — amely tehát nem a FIFA intézkedése és a játékvezető személye iránti bizalmatlanságot tükrözi — én nem értek egyet.

— Mi a véleménye a FIFA-játékvezetők működési korhatárát illetően?

— A korhatár megállapítás kizárólag a nemzeti szövetségek ügye. Ehhez csak annyit, hogy az uruguayi Estéban Marino — a legutóbbi Racing—Celtic Világ-Kupa döntő egyik játékvezetője — 59 éves, és ma is tagja a FIFA-keretnek.

— Az oly sokat emlegetett egységes játékvezetői felfogás megvalósítása érdekében a FIFA miért nem küld különböző szabályokkal foglalkozó filmeket és szakmai kiadványokat a tagországok labdarúgó szövetségeinek?

— A FIFA több, az egységes játékvezetői felfogást gyakorlatilag is hasznosítható filmmel rendelkezik. Egyik legutóbbi filmünk: „A játékvezető és a partjelző együttműködése". Ezen filmjeinket igénylés esetén díjmentesen adjuk kölcsön a nemzeti szövetségeknek.

— Hallottunk arról, hogy a FIFA, az angliai VB tapasztalatai alapján, már az 1970. évi mexikói labdarúgó világbajnokságra egy-egy ország jól összeszokott játékvezetői hármasának meghívását tervezi. Mi erről az Ön véleménye?

— Valóban foglalkoztunk ezzel a gondolattal, de nem tartjuk szerencsésnek a megoldást. A világbajnokságon ugyanis általában 30 FIFA-játékvezető működik, ha viszont ezt a rendszert vezetnénk be, legfeljebb tíz ország játékvezetői hármasát lehetne meghívni. Véleményem szerint nincs is erre szükség, mert az eddigi tapasztalatok alapján a különböző országok játékvezetői hármasai, még ha nyelvi nehézségek is merülnek fel, a mérkőzések előtt jól összehangolt jelzésekkel, de a sport nemzetközi nyelvén is általában jól megértik egymást.

— Mi a véleménye elnök úrnak a magyar FIFA-játékvezetőkről?

— Mindenkor élénk figyelemmel kísérem a kitűnő magyar FIFA-bírók működését, akiket képességeiknek megfelelően rendszeresen foglalkoztatunk a jelentős nemzetközi találkozókon, csakúgy, mint az olimpiai labdarúgótornákon és világbajnokságon.

Somos István

70 ÉV LEGJOBBJAI

9. JOBBÖSSZEKÖTŐK

Cikksorozatunknak ez a fejezete is igen érdekes. Úgy véljük, hogy az alábbi névsor átböngészése után a kedves olvasó is egyetért: hiba lenne bárkit is kihagyni. Az általunk legkiválóbbnak ítélt jobbösszekötők a következők (a név után az egyesület, illetve az egyesületek megnevezése, majd az első és az utolsó válogatottság éve, végül az összes válogatottság száma):

Bodnár Sándor	NSC, MAC	1910—16	20
Konrád II. Kálmán	MTK	1914—28	12
Molnár György	MTK	1920—27	26
Takács II. József	Vasas, FTC	1923—33	32
Avar István	Újpest	1929—35	21
Vincze Jenő	Bocskai, Újpest	1930—39	25
Cseh II. László	MTK	1920—27	26
Szusza Ferenc	Újpest	1942—56	24
Kocsis Sándor	FTC, Bp. Honvéd	1948—56	68
Göröcs János	Újpest	1958—68	55

A sort BODNÁR Sándor, az egykor Európa-szerte híres bombázó nyitja meg. A zömök, erőteljes játékos — egyéb erényei mellett — elsősorban hatalmas erejű lövéseiről, ellenállhatatlan lendületéről és nagy gólképességéről volt nevezetes. Ezt a válogatottban elért 18 góljával is igazolta. A legjobb tizenegyben Sebestyén Bélával kitűnő jobbszárnyat alkotott, de nagyszerűen megértették egymást Schlosserrel is.

Ellentétes típusú játékos volt KONRÁD II. Kálmán, a kék—fehérek feledhetetlen „Csámi"-ja. A szó szoros értelmében a kerek labda művésze volt. Csillogó technikával és nagy stratégiai érzékkel szervezte és szőtte a támadásokat. Schaffer és Schlosser rengeteg gólt köszönhetett hajszálpontos átadásainak. A Tanácsköztársaság bukása után évekig külföldön játszott, de a húszas évek végén visszatért az MTK-ba.

Konrád szerepkörét — külföldre távozása után — mind a kék—fehéreknél, mind a válogatott tizenegyben MOLNÁR György vette át. Az MTK ifjú neveltjét szintén kivételes technikai képzettség jellemezte. A kapura is állandó veszélyt jelentett erőteljes, pontos lövéseivel. A legendás emlékű Braun—Molnár—Orth—Opata—Jeny összetételű támadósor egyik erőssége volt a rokonszenves, de olykor túlságosan érzékeny játékos.

A húszas évek elején tűnt fel a piros—kék gárda színeiben minden idők legszemfülesebb magyar csatára, TAKÁCS II. József. Róla lapunk más helyén, „A góllövő nyomában" cikkünkben írunk.

Az újpestiek erdélyi származású kiválósága, AVAR István, az egykor népszerű „Ricsi" Bodnárhoz hasonló típusú játékos volt. Noha a mezőnyben is helytállt, erősségének a kapuratörés, a góllövés bizonyult. Nagy erővel és pontosan célozta meg a kaput akár 30 méteres távolságról is. A válogatott csapatban 24 gólt szerzett. Ez az adat — mindennél többet mond.

A debreceni Bocskai színeiben tűnt fel VINCZE Jenő. A nagy mezőnymunkát végző öszekötők közé tartozott. Technikai felkészültségét és taktikai érzékét a csapatjáték érdekeinek vetette alá. Fáradhatatlanul épített, szorgalmasan készített elő helyzeteket társai számára. Lövőerejét nem eléggé használta ki.

A magyar labdarúgás legérdekesebb egyéniségeinek egyike CSEH II. László, az annak idején Európa-szerte közismert „Matyi". Minden olyan képességnek birtokában volt, amelyek a világklasszis labdarúgókra jellemzők. Csupán a harcosság, a komoly elszántság hiányzott a fegyvertárából. A szó szoros értelmében játszotta a labdarúgást. Bohém természete és életfelfogása azonban időnként hullámzóvá tette sportbeli teljesítményét. Ez okozta, hogy elég korán, alig 30 évesen búcsút kellett vennie az élvonaltól. Mindössze 40 esztendős volt, amikor örökre eltávozott körünkből. Cseh II. vitathatatlanul a legkiválóbb magyar labdarúgók egyike volt.

Jóval hosszabb lélegzetű, sikerekben szintén gazdag volt SZUSZA Ferenc pályafutása a zöld gyepen. Az újpestiek egykori üdvöskéje végig hű maradt nevelő egyesületéhez. Különösen a kapu előtti helyzetek felismerésében és azok kihasználásában tűnt ki. Pompás képességei és kivételes gólerőssége Európa legjobb csatárai közé emelték. 1949 nyarán egy súlyos térdsérülés hosszú időre visszavetette. Ennek tulajdonítható, hogy nem öltötte magára még többször a címeres mezt.

Az „aranycsapat" egyik erőssége volt KOCSIS Sándor. Az FTC-ben nevelkedett, majd a kispesti piros—fehéreknél folytatta pályafutását. Kifogástalan technikai felkészültség és taktikai érzék mellett olyan fejjátékkal rendelkezett, amilyennel az

egész világ labdarúgásában csak nagyon kevesen. A kapura is a legnagyobb veszélyt a fejesei jelentették. Az 1954. évi világbajnokság legeredményesebb csatárának bizonyult 11 góllal. A válogatott találkozókon összesen 75 gólt ért el!

Az 1958-as, balsikeres VB után került az élvonalba GÖRÖCS János, az újpestiek népszerű „Titi"-je. Játéka, erényei és hibái, közismertek. Külön említést érdemel, hogy milyen nagy változáson ment át a játékfelfogása az utóbbi években. Kivételes labdakészsége, taktikai érzéke és játékintelligenciája a csapatmunkát irányító szerepkörben bontakoznak ki teljes pompájukban.

A felsoroltakon kívül is akadnak olyan jobbösszekötőink, akiknek nevét szintén meg kell említenünk. A magyar labdarúgás „őskorának" legképzettebb csatára BUDA István (BTC), „a századforduló Orthja" volt. Vincze kortársa volt a ferencvárosi KISS Gyula. Az apró termetű játékos szorgalmas, fáradhatatlan építőmunkájával tűnt ki. A szolnoki KOLLÁTH II. Ferenc a harmincas évek végén „tankszerű" középcsatárként került az élvonalba. Később korszerűen irányító összekötő vált belőle. Igen jó képességű összekötő volt CSORDÁS Lajos (Vasas), a közelmúltban elhúnyt „Csori" is.

Antal Zoltán

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgók Szövetségének hivatalos lapja

Felelős szerkesztő: **Hoffer József**

Tördelő szerkesztő: **Mattanovich Béla**

Szerkesztőség: Budapest, I., Fém utca 5—7.

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Tóth László** igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660.

Beküldött kéziratokat, fényképeket és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál. Bp., V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850 és bármely postahivatalnál. Egyéni előfizetésnél 61.251, közületi előfizetésnél 61 066-os csekkszámon vagy átutalással MNB 8 folyószámlára.

Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.

INDEX: 25 501

68.1319 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest

Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

Két olimpiai csapat. Fent a spanyoloké. Az álló sor balról a második José Santamaria, az edző, a Real Madrid volt neves játékosa. Lent a franciáké, amely a Font Romeu-i magaslaton készült az olimpiára

(MTI Külföldi Képszolgálat, Európa Press és AFP felvétele)

Bicskei—Albert. Győz Bicskei, de a mérkőzést 1:0 arányban a Ferencváros nyerte. (MTI Foto, Kovács Gyula felv.)